Наш ДІМ

ISSN 1814-4721
5
вересень-жовтень
2005

Для тих, хто будує або вже має оселю

ТЕПЛО ДЛЯ ОСЕЛІ

ЯК ОБНОВИТИ БУДІВЛЮ?

БАСЕЙН НА ПРИСАДИБНІЙ ДІЛЯНЦІ

ЧИ ПОЄДНУЄТЬСЯ ФЕН-ШУЙ І УКРАЇНА?

У наступному номері – ОБЛАШТУВАННЯ ОСЕЛЬ, АВТОРСЬКІ ПРОЕКТИ БУДИНКІВ

Читачі запитують – фахівці відповідають

Як обновити оселю?

У мене є будинок у с. Лебедин Київської обл. Побудований він у 1923 році. Стіни зроблені з твердого дерева, навіть свердло не бере. Дах – шифер, підлога – дерев'яна, фарбована, стіни – побілені. У кімнатах під стелею – дерев'яні балки, вікна невеликі, засклені. Є велика піч, грубка, плита. У будинку є газ, опалення, підведена вода (свердловина). Допоможіть порадою, як цей будинок зробити сучасним, приємним для проживання? Як зробити душову кімнату, туалет, кухню? Де їх краще розмістити? Що робити з піччю? Чи можна замість неї влаштувати камін? Як краще опорядити оселю зовні? Оббити пластиковою вагонкою чи обкласти цеглою або ще щось? Чи можна реставрувати віконні рами? План будівлі додаю. Буду вдячна за поради.

Тамара.

Усвідомлюючи, що процес співпраці багатогранний і різноплановий, де кожен із замовників є творчою особистістю, яка формує своє середовище згідно зі своїми уявленнями про архітектуру та дизайн інтер'єру, ми поважаємо і підтримуємо цю діяльність і бачимо наше завдання в наданні необхідних професійних, технічних порад і застережень, які не повинні заважати у досягненні бажаних результатів.

Оскільки в даному випадку ми обмежені інформацією та можливістю співпраці із замовником, наші рекомендації та пропозиції носять загальний характер.

На підставі інформації, викладеної у листі читачки, можна припустити такі основні характеристики стану об'ємно-планувальної структури житлового будинку:

- це досить міцна дерев'яна споруда, яка може витримати деякий час подальшої експлуатації без капітального ремонту (хоча немає даних про її головну частину — фундаменти);
- значних перепланувань і змін в архітектурі будинку замовник не передбачає.

Основною метою замовника є підвищення комфорту за рахунок створення санвузла, душової та спорудження каміну замість існуючої печі, а також надання більш сучасного вигляду архітектурі житлового будинку завдяки його облицюванню.

За планом житлового будинку, що додавався у листі, комора та веранда були прибудовані до будинку пізніше, тому там, де ці частини прилягають до основної будівлі, можливі зсуви, тріщини. На це треба зважати під час ремонтних робіт.

Оскільки споруда досить стара (понад 80 років), суттєвих змін у конструктивній схемі та будь-яких додаткових навантажень на окремі вузли робити не можна. У зв'язку з цим не слід виймати віконні коробки, порушувати їх конструктивну єдність з каркасною основою, тобто замінювати їх на нові. Краще замінити лише віконні рами. Можна надати їм сучасного вигляду, збільшити площу засклення, оновити архітектуру будівлі. Приміром, якщо в отворі було три шибки, зробити дві, а перетини рам зробити тонкі.

Не радимо облицьовувати дерев'яну споруду пластиковою вагонкою. Цей матеріал непогано зарекомендував себе у промисловому будівництві, при спорудженні різних будівель господарського призначення (окрім тих, де має розміщуватися худоба, птахи), але для житлового будинку це недоцільно, оскільки пластмаса не є екологічно чистим матеріалом і не сприяє енергетичному комфорту людини, як, наприклад, дерево. Тому у вашому випадку краще облицювати будинок саме дерев'яною вагонкою і покрити її

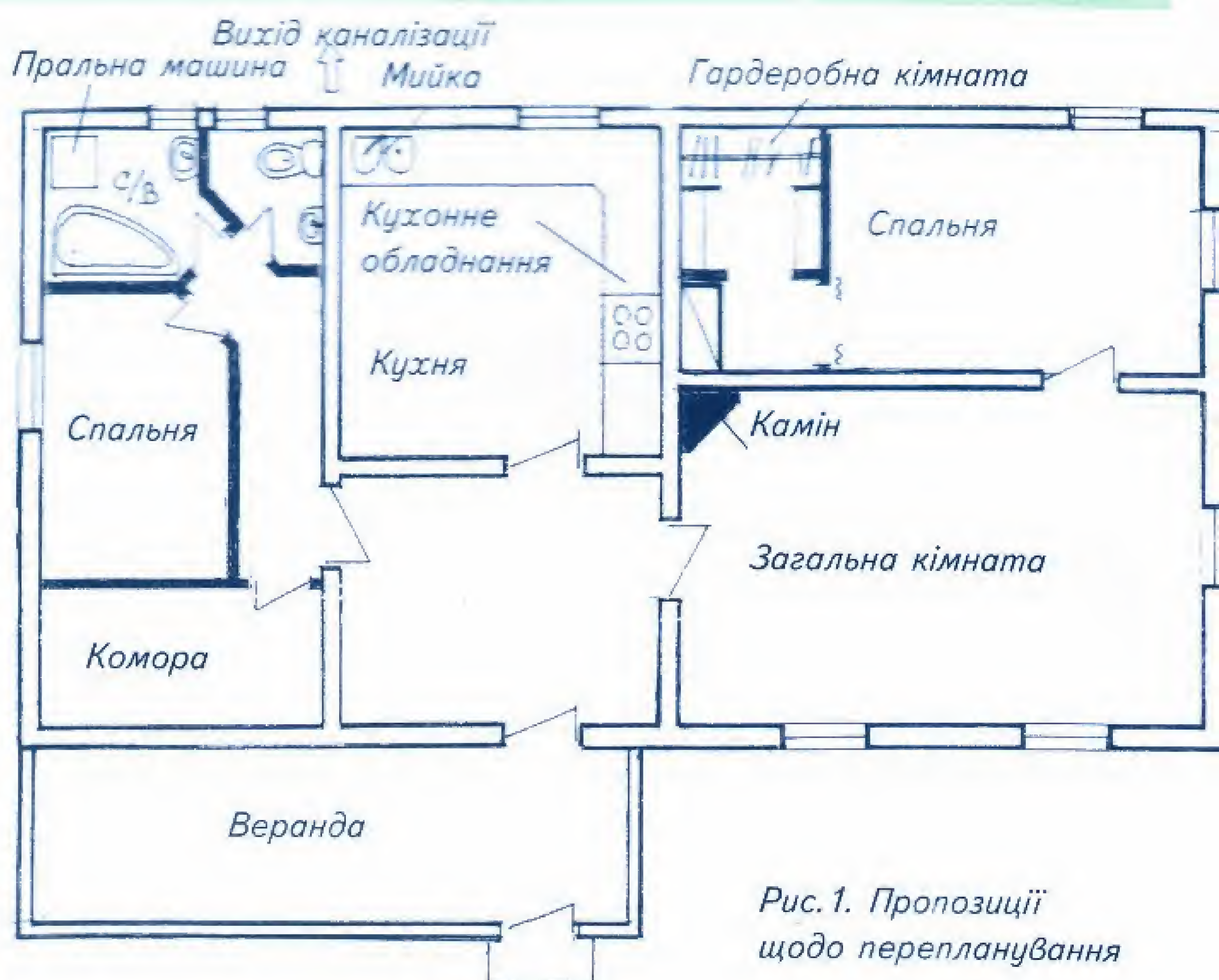

Рис. 1. Пропозиції щодо перепланування

пінотексом або обкласти цеглою (товщина облицювання 120 мм).

Значно поліпшить зовнішній вигляд житлового будинку обрамлення вікон (якщо його не було раніше). Різьбляні віконні наличники — це стародавні архітектурні прикраси, які і нині популярні.

Дуже суттєвим в архітектурному образі житла є чіткість, акуратність обрамлення і виокремлення частин будівлі, наприклад стіни й даху. Якщо зробити зливний лоток уздовж хвилястої лінії шиферу, це не тільки дозволить організувати дощові потоки, а й значно покращить зовнішній вигляд житла. Шифер можна пофарбувати олійною фарбою (як це роблять за кордоном), і це окрім естетичних якостей додасть ще й функціональні: завдяки заповненню порожнин на поверхні шиферу термін його експлуатації значно збільшиться.

Тепер переходимо до внутрішнього простору. У даному випадку душову та санвузол слід розмістити в задній частині будинку, в зоні комори, а каналізацію влаштувати на задньому подвір'ї, тому що відведення стічних вод потребує цілої низки спеціальних споруд (колодязів-відстійників тощо). Залежно від місцевих умов, типу ґрунту необхідний набір споруд визначається індивідуально.

Блок санвузла та душової (чи ванної кімнати) з'єднується з передпокоєм коридором, а частину комори, що відокремлюється, можна за бажанням пе-

ретворити на спальну кімнату, залишивши для комори лише її частину (якщо це не пов'язано з необхідністю зберегти комору і надалі).

Приміщення санвузла і душової відгороджують цегляною перегородкою (120 мм) і облицьовують метлахкською плиткою на висоту не менше 1,5 м (краще до стелі). Частини дерев'яних стін слід облицьовувати по цементній штукатурці по сітці рабиця (попередньо ізолювавши їх руберойдом).

Сантехніку у ванній кімнаті та санвузлі розташовують так, щоб забезпечити раціональне використання системи підведення води і відведення стоків. До цієї системи підключають і раковину для миття посуду на кухні (рис.1).

Кухня може бути організована за лінійним чи кутовим принципом розміщення обладнання. За лінійної схеми обладнання розміщують уздовж зовнішньої стіни (тоді газову плиту ставлять біля вікна — на вимогу пожежників). Якщо існуюча плита використовуватиметься і в подальшому, тоді слід відтворити кутове розміщення обладнання — вздовж зовнішньої стіни та перегородки між кухнею та спальнею. У цьому разі для господині з'являється краща можливість для маневрування. У протилежному куті доцільно розмістити стіл.

Найскладніше питання — це розбирання печі і влаштування каміна. Розбирати піч, яка є центром житлового середовища, треба обережно, залучивши спеціаліста.

Камін доцільно розмістити у куті вітальні, щоб він композиційно акцентував інтер'єр і в той же час доцільно використовувався димохід (на схемі не показаний). Щоби ця споруда працювала надійно і додавала комфортності житлу, треба ретельно продумати, як його краще розмістити, художньо оформити, забезпечивши не тільки ефективне функціонування, а й привабливість інтер'єру.

За рахунок площі, що звільниться після розбирання печі, збільшиться метраж спальні. В останній можна передбачити гардеробну кімнату, де доцільно розмістити багато необхідних речей. Це, між іншим, оптимізує пропорції спальні і спростить її прибирання (оскільки замість шаф для одягу з'явиться відокремлена, раціонально обладнана кімната).

Щоб запропонувати розміщення меблів і організацію інтер'єрів окремих приміщень, необхідна не тільки додаткова інформація щодо складу сім'ї, характеру відносин, естетичних смаків кожного тощо, а й безпосереднє спілкування. Оскільки для отримання вагомого результату, необхідна копітка співпраця фахівців і замовника, їх творча взаємодія.

Практика самодіяльного будівництва свідчить: якщо немає попередньо визначеного стратегічного задуму, як сьогодні говорять — "концепції" формування інтер'єру, то нові ідеї і пропозиції, що виникають у процесі його переобладнання, зводять всі творчі зусилля замовника нанівець. Тому основна наша порада — насамперед визначитися, що у вашому інтер'єрі буде головним, навколо чого він формуватиметься. А

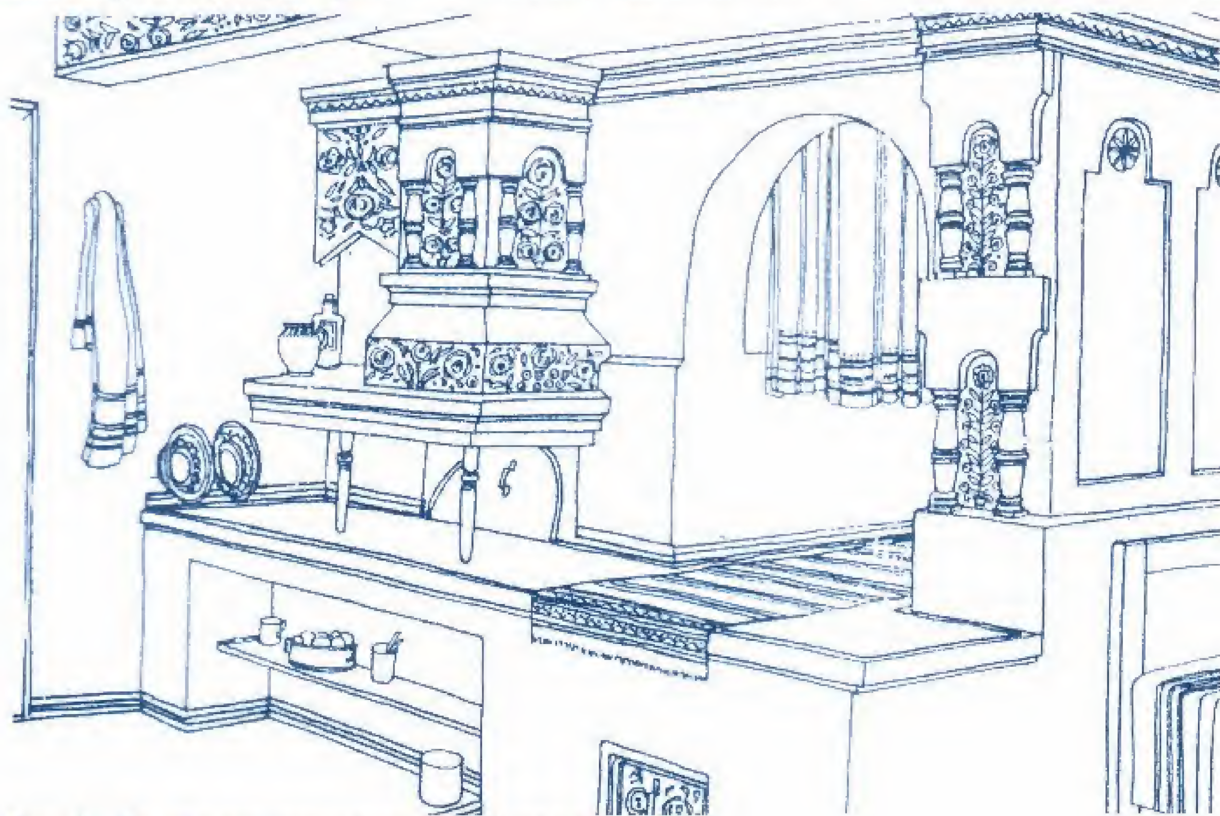

Рис.2. Як може прикрасити інтер'єр піч

потім вже поетапно втілювати цю ідею в життя, вирішуючи окремі питання (стосовно спорудження, скажімо, каміна чи чогось іншого) з допомогою фахівців або самотужки.

А може взагалі оновити та розписати вашу стареньку піч? Зробити її головною прикрасою інтер'єру, як це робили наші діди (рис.2).

***Г. І. Болотов,** канд. архітектури*

Зміст

Читачі запитують — фахівці відповідають. Як обновити оселю? 2

У європейському стилі . .4

У простоті — геніальність 5

Мудрості будівельника . .6

Практичні поради новоселам 7

Раціональна оселя 8

Басейн на присадибній ділянці 9

Альтанка в саду 13

Тепло для оселі 14

Етажерка для кабінету .18

Поради господині 20

Поради господарю 22

Жалюзі завжди в моді .23

Піч для випікання хліба .26

Як планують оселю в Австрії? 28

Чи поєднуються фен-шуй і Україна? 30

Юридична консультація 31

На 1-й стор. обкладинки фото Ірини Пилипчук

Шановні розповсюджувачі! Чекаємо на Ваші пропозиції щодо журналів «Наш дім» та «Дім, сад, город».

Редакція

Тел. (044) 407-73-01

У європейському стилі

Практична форма, лаконічне оформлення фасадів. Хоча задум архітекторів дещо консервативний, саме це вселяє впевненість у добротності споруди

Надійність, добротність і обґрунтованість — такі епітети напрошуються при першому знайомстві з будинком. Композиція котеджу та його фасадів вирішені у вишукано-витриманому стилі сучасної європейської архітектури. Тут немає нічого зайвого, але саме це надає будівлі особливої цілісності й закінченості.

Під час оформлення будинку використані контрастні відтінки — червона черепиця покрівлі чудово відтіняє білосніжні фасади. При такому декорі котедж не виглядатиме монотонним.

Планувальне рішення житла настільки ж раціональне, як і зовнішня форма будинку. Простір першого поверху розділений просто і чітко. Просторий передпокій — це композиційне ядро, навколо якого згруповані всі традиційні для нижнього рівня котеджу приміщення — світла велика вітальня-їдальня з окремим виходом на терасу, кухня і сучасний санвузол.

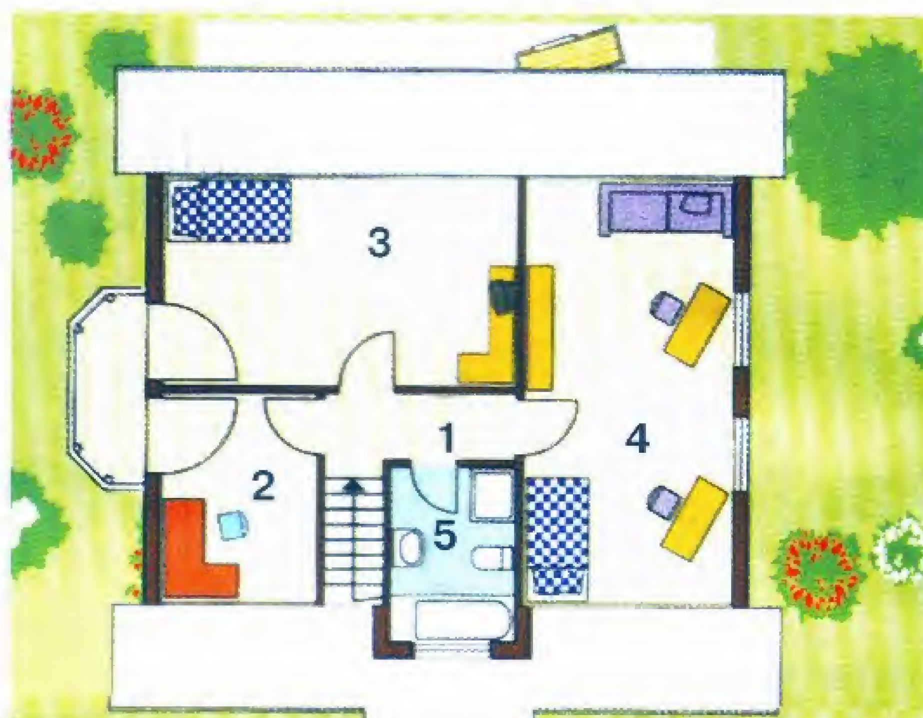
За задумом архітекторів на нижньому рівні розташовані також спальня власників особняка й одна з трьох дитячих. Таким чином, уже на першому поверсі може розміститися вся родина з трьох чоловік.

Однак цілком очевидно, що це всього лише один з можливих варіантів — майбутні господарі котеджу можуть розпорядитися приміщеннями і за своїм бажанням. Наприклад, розмістити в мансарді особисті апартаменти і дві дитячі, а внизу обладнати кабінет і кімнати для гостей. Але зрештою, і це не межа для внесення змін у планувальну схему житла, оскільки конструкція будинку дозволяє розташувати внутрішні перегородки і по-іншому.

Перший поверх:
1 — передпокій 13,4 м²; 2 — кухня 7,7 м²; 3 — вітальня-їдальня 30,3 м²; 4 — тераса; 5 — спальня господарів 16,8 м²; 6 — ванна кімната 5,6 м²; 7 — дитяча 10,0 м²

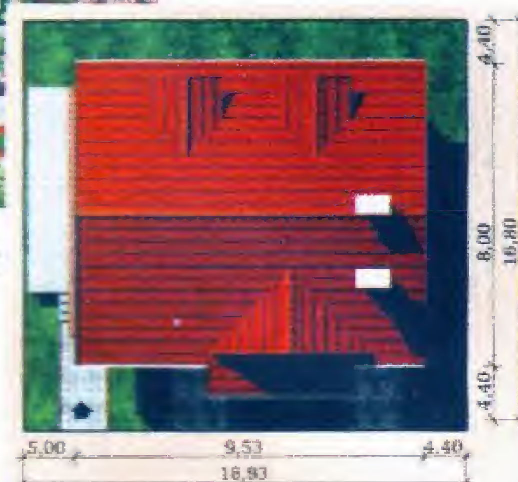

Мансардний поверх:
1 — хол 3,8 м²; 2 — кабінет 6,8 м²; 3 — дитяча 17,9 м²; 4 — дитяча 21,1 м²; 5 — ванна кімната 6,6 м²

У простоті – геніальність

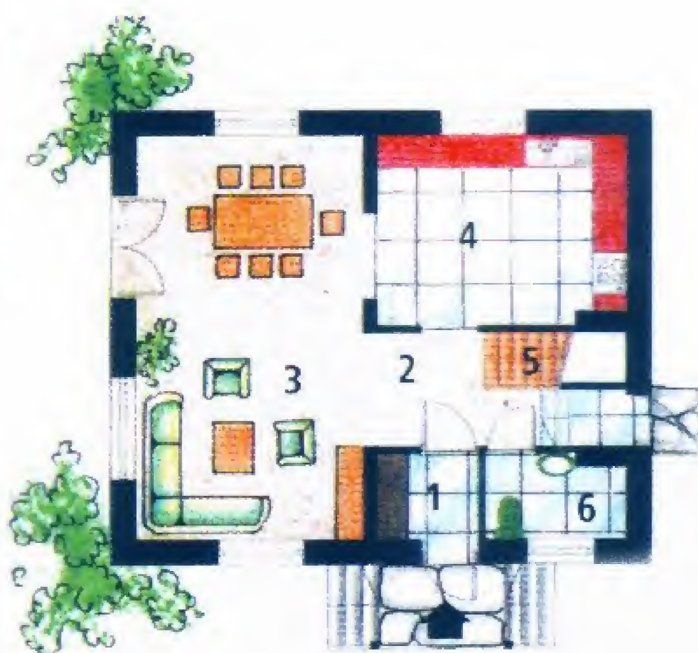
Будинок з мансардою без погреба для однієї родини. Є можливість змін у проекті. Мінімальна площа, яка необхідна для зведення будинку, становить 3,2 сотки землі.

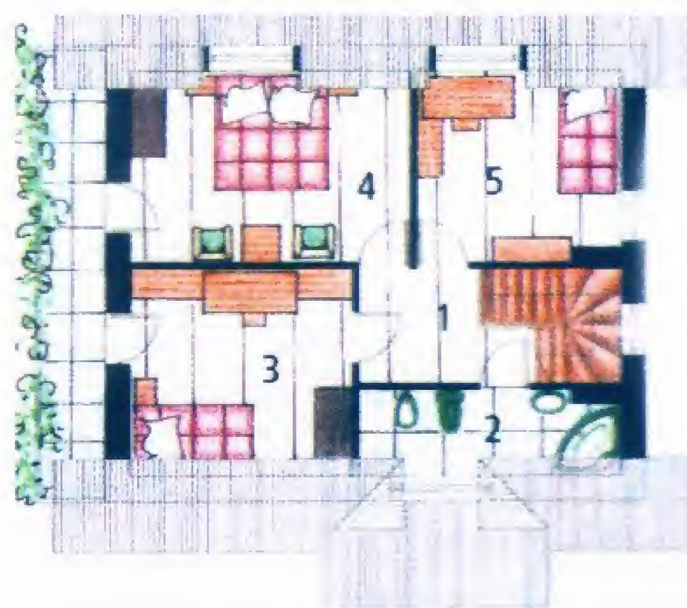
Житлова площа — 108,2 м²;
Площа підлоги — 108,2 м²;
Площа забудови — 76,0 м²;
Об'єм — 981 м³.

План першого поверху:
1. *Прихожа — 2,6 м²;*
2. *Хол — 5,0 м²;*
3. *Вітальня — 28,5 м²;*
4. *Кухня-їдальня — 14,5 м²;*
5. *Сходи — 2,7 м²;*
6. *Санвузол — 3,5 м².*

План мансарди:
1. *Хол — 7,2 м²;*
2. *Ванна — 5,6 м²;*
3. *Спальня — 10,6 м²;*
4. *Спальня — 14,6 м²;*
5. *Спальня — 13,4 м².*

** Проект будинку передруковано із журналу "Twoje Dom"*

Мудрості будівельника

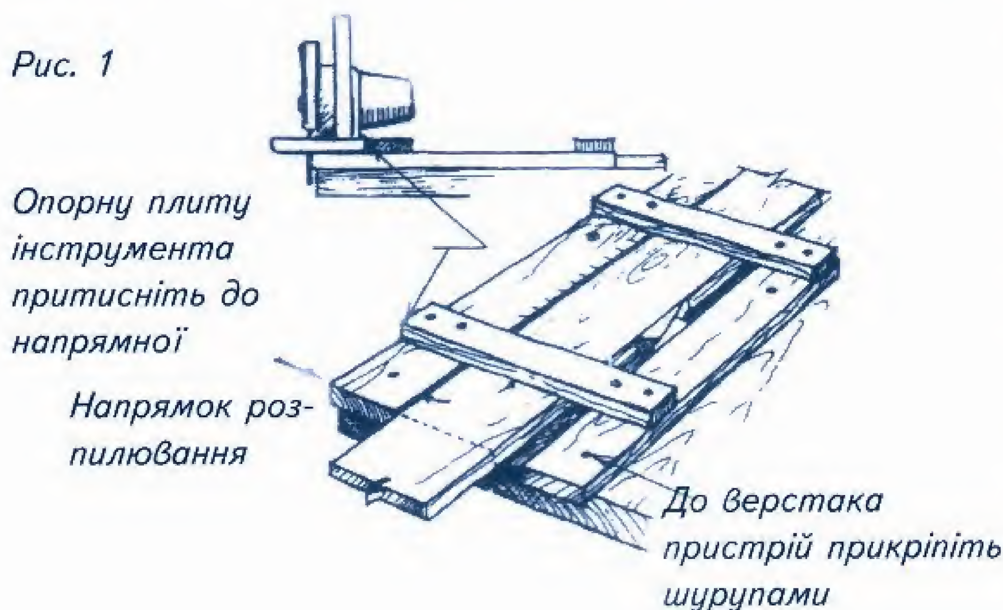
Не заздри злим людям, не бажай бути з ними, бо їхнє серце говорить про здирництво, а уста їхні мовлять про зло.

(Біблійна мудрість)

Два пристрої для поперечного розпилювання деревини

Зручний пристрій для поперечного розпилювання, який легко встановлюється на верстак і знімається з нього, можна виготовити за кілька хвилин (рис. 1). Він складається з двох дощок і пари перемичок, одна з яких слугує напрямною лінійкою для опорної плити "циркулярки". На рисунку наведено варіант для розпилювання

Рис. 1

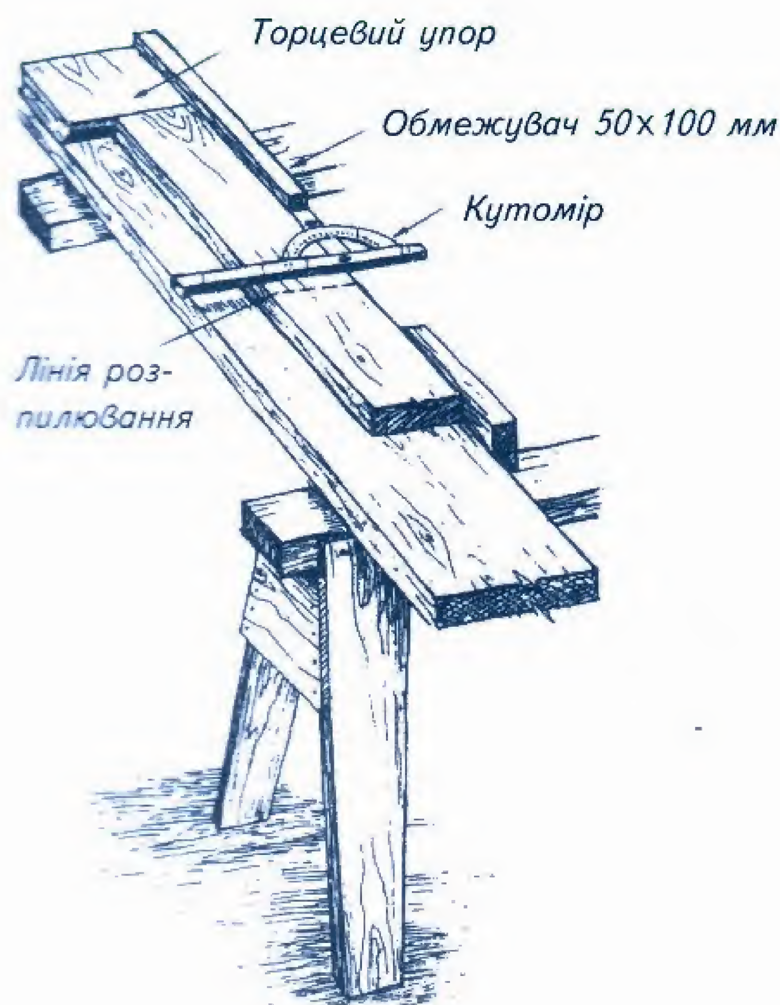

дощок під кутом 90°. Однак напрямну можна прибити і під іншим кутом.

Відстань між дошками залежить від заготовки, яку розпилюють, затиснувши під час роботи клинами. Для зручності на одну з дощок можна нанести мітки, що дозволить обійтися без рулетки.

А пристрій, зображений на рис.2, можна виготовити з дошки-п'ятдесятки. Прибийте торцевий упор до одного з кінців дошки. Там же, врівень з нижньою поверхнею дошки, прибийте до її ребра напрямну — дошку площею поперечного перерізу 50x100 мм. Вона повинна бути такої довжини, щоб з урахуванням ширини опорної плити "циркулярки" і габаритів кутоміра могла забезпечити поперечне розпилювання потрібного розміру.

Рис. 2.

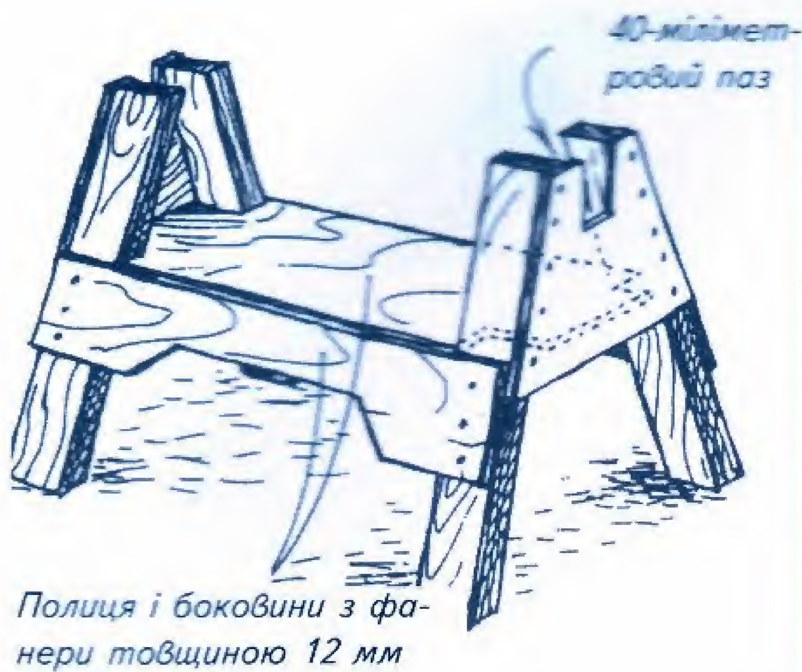

Під час роботи дошку укладають встик до торцевого упора, а поперек неї встановлюють кутомір, який щільно притискають до заготовки. Опорну плиту "циркулярки" направляють уздовж колодки кутоміра.

Використовуючи цей пристрій, можна розпилювати дошки під будь-яким кутом. А якщо треба відрізати заготовки різної довжини, набийте напрямні по довжині дошки-основи в кількох місцях.

Оригінальні козла

Особливість цих козел — 40-міліметрові пази в опорах, в яких можна надійно зафіксувати дошку під час розпилювання. Тонкі дошки в пазах

Полиця і боковини з фанери товщиною 12 мм

під час стругання ребер можна закріпити з допомогою клинів.

Опори козел зроблені з обрізків дощок площею поперечного перерізу 50х100 мм, підсилених накладками з товстої фанери, прикріплених до ніжок за допомогою клею і шурупів. Полиця з фанери товщиною 12 мм спирається на накладки, прибиті до бічних граней ніжок.

Козла, що складаються

Дерев'яні козла зі складними ніжками можна перевозити в багажнику автомобіля і зберігати там, де дуже мало місця. Уся хитрість в тому, що ніжки козел скріплені з перемичкою болтами, які слугують осями обертання. У робочому положенні опори відкидають і фіксують гачками, прикріпленими до торців перемички козел.

Практичні поради новоселам

(продовження)

От ви закінчили ремонт і переїхали в новий будинок. У новій квартирі з'являються приємні турботи по благоустрою, створенню затишних куточків для відпочинку.

Давно помічено людьми, що дзеркала мають не тільки побутову функцію. І, дійсно, правильно розміщені в квартирі дзеркала допомагають створити не лише затишок, але й сприятливу енергетику у всій квартирі. Рекомендується повісити велике дзеркало прямо напроти вхідних дверей. Це дзеркало зможе частково забрати на себе енергію заздрості, невдоволення й інші негативні емоції людини, що входить у будинок. Тому необхідно періодично промивати поверхню дзеркала водою, а якщо є можливість — водою з джерела чи, найкраще, освяченою водою.

Щодо дзеркала, то хочеться поділитися і такою рекомендацією. Жінки, щораз, коли дивитесь у дзеркало, думайте про те, які ви чарівні, красиві і молоді. Адже дзеркало відбиває ваш душевний стан, настрій, емоційність. Намагайтеся ніколи не дивитися в дзеркало, коли плачете чи роздратовані. Бажано також нікому не давати дивитися у ваше дзеркальце.

Чоловіки, думайте перед дзеркалом про те, які ви мужні, упевнені в собі і здатні гідно вийти з будь-якої несприятливої ситуації. Нехай відбита енергія вашої впевненості підсилиться в багато разів.

Щоб зберігати сприятливу енергетику вашої квартири, добре повісити у вхідних дверей оберіг. Це не обов'язково має бути виріб, куплений у магазині чи салоні. Набагато ефективніше "призначити" оберігом квартири річ, на яку ви самі думкою накладете енергетику захисту. Що це значить? Сконцентрованим, посиленим вашим бажанням думка про захист вашої квартири від злодіїв, хвороб, чужих негативних емоцій буде генеруватися на предмет, річ, прикрасу і т.д. Головне, не напружуватися, а розслаблено, від душі попросити цей предмет захищати вашу квартиру, родину, дітей, попросити допомоги Ангела-хоронителя вашої родини про захист.

Зайво нагадувати, що старі подушки, у які ви часто плакали і з образою засипали, у нову квартиру брати не треба. Усі ваші образи і сльози живуть у цих подушках і чекають з нетерпінням ночі, коли ваша втомлена від проблем голова торкнеться до них. Скільки ж ще не виплаканого! Не піддавайтеся!

Завжди потрібно пам'ятати про те, що негативна енергія, породжена в будинку вашими думками, розмовами, діями, учинками залишається у вашій квартирі. Вона може бути на меблях, стінах, начинні, одязі, взутті. Більш того, вона намагатиметься провокувати вас на конфлікти, тому що для її виживання необхідне енергетичне підживлення вашими емоціями, почуттями. Щоб не стати заручниками негативних енергій, не йти на поводу в емоцій, мало упорядкувати квартиру матеріально. Необхідно створити духовно-етичний клімат взаєморозуміння, співчуття, співробітництва. І взаємоповаги. Може бути, у першу чергу взаємоповаги. Для цього природа дала нам так багато — уміння любити, розуміти, співчувати і виражати свої почуття. У нас є очі, мова, вуха, розум. І, напевно, завжди знайдеться в будинку чашка чаю чи кави, свіча і вільний вечір, щоб знайти ключ до взаєморозуміння у сім'ї. А ранковий поцілунок при розставанні займає всього лише кілька секунд. Не лінуйтеся бути щасливими!

Саченко Наталія, психоаналітик,
Дослідницький центр "Сучасні інформаційні технології України"

Раціональна оселя

Будинок гармонії та інтелігентності для сім'ї. Він випромінює спокій, рівновагу і якусь внутрішню захищеність. Розміри його становлять всього 10,5 на 8,6 м. Отже, таку оселю можна побудувати на невеличкій ділянці землі. Однак загальна жила площа дому вражає. Вона дорівнює 183,42 м². Звичайно, сюди входить площа підвалу, першого поверху та мансарди. Жила площа першого поверху — 80, 4 м² (див. план). Тут вдало спланований тамбур. Ліворуч від входу знаходиться туалет для гостей і гардероб. Прямо далі — 40 м² — жила площа та їдальня. В очі впадають величні прямі лінії планування. Це враження підсилюється кутовим розміщенням вікон, що сприяє чудовому освітленню і викликає відчуття відкритості назовні, в напрямку саду.

Будинок сплановано за принципом: внизу жити — зверху спати. Тому на мансарді, що має площу 55,11 м², розміщенні спальні кімнати. Кімнати для батьків та дітей мають вихід на балкон. Великі вікна дають можливість добре провітрювати кімнати, створюють атмосферу радості та дружби.

І, нарешті, підвальне приміщення (47,92 м²) — приклад інтелігентного планування та розумної забудови. Тут, крім функціональних приміщень і власне складських відсіків, є достатньо резервної площі, що може бути використана з часом, коли виростуть діти.

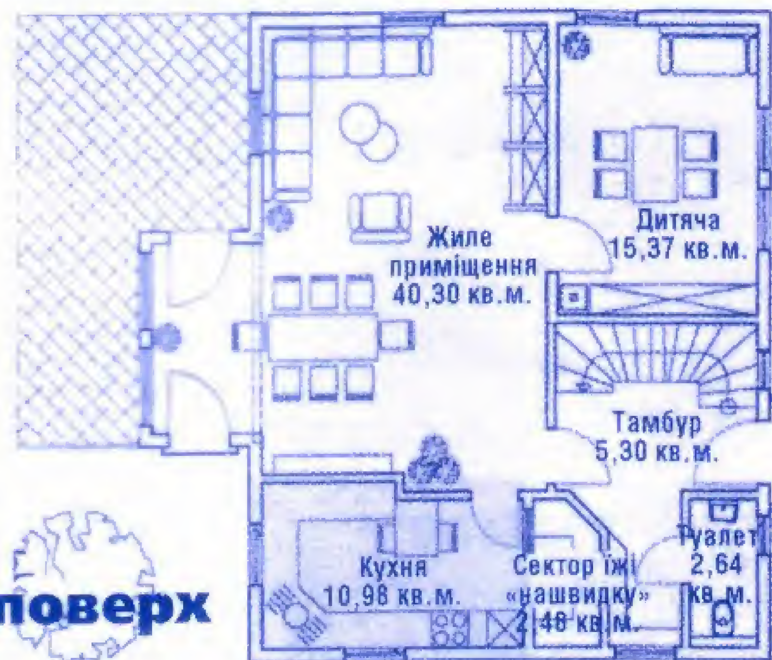
Зараз у підвальному приміщенні облаштовані дві робочі кімнати, є душова та туалет. Кімната для гостей має майже 16 м² і також обладнана душем та туалетом. Створюється враження, що людина не перебуває у підвалі, оскільки через вікно, зроблене на схилі будинку, проникає світло.

У майбутньому, коли діти покинуть батьківський дім, можна зробити повне перепланування підвалу і навіть здавати його для проживання невеликої сім'ї чи одинаків. Дитячі кімнати на першому поверсі та мансарді з часом можна перетворити на робочі кімнати чи гостинні. Таким чином, оселя завжди буде відповідати потребам господарів.

І насамкінець, будинок може виготовлятись із деревини, теплоізоляцією стін може служити мінеральна вата, товщина зовнішніх стін 50 см, кут нахилу покрівлі — 38 градусів.

Підвальний поверх

Перший поверх

Басейн на присадибній ділянці

Ніщо не надає присадибній ділянці такої чарівності, як басейн. Хоча басейни промислового виготовлення з пластику, скловолокна чи металу добре переносять низькі температури і зручні в експлуатації, вибір їхньої форми і розміру обмежений. Працюючи з бетоном, можна добрати розмір, форму і глибину басейну на свій смак — для розведення риби або як декоративне оформлення фонтана чи водоспаду.

Пропонований сьогодні басейн овальної форми зводить до мінімуму можливість несприятливого впливу на нього морозної зими і, крім того, може бути реалізований у різних розмірах — від середнього до великого, місткістю 30 тис. літрів і габаритами 6х5х1 м.

Перед початком робіт варто проконсультуватися в місцевих організаціях з будівництва водойм щодо правил спорудження малих басейнів, тому що від цього може залежати як глибина котловану під басейн, так і влаштування дренажу.

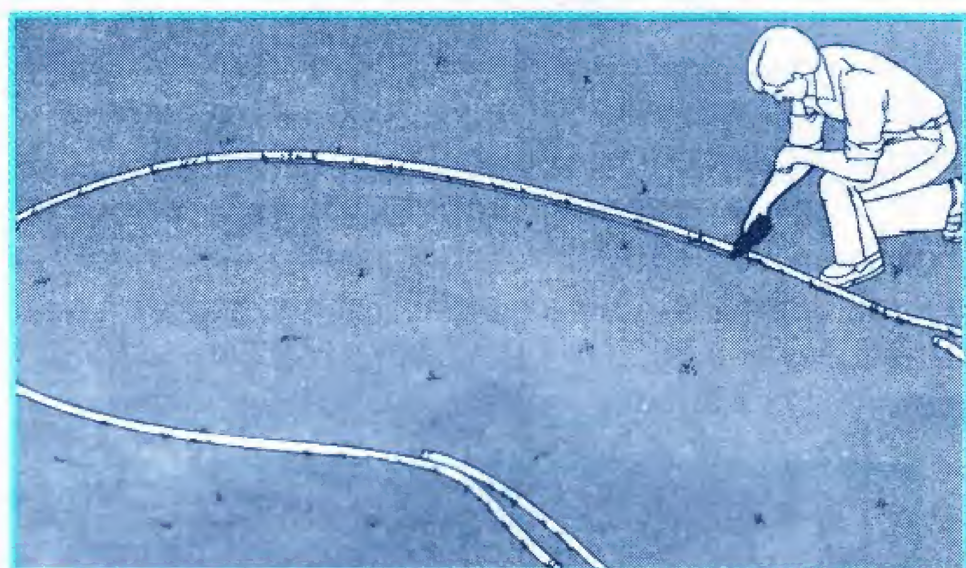
Ділянка під басейн повинна бути звільнена від великих каменів і коренів дерев; для перевірки бур-машиною пробивають кілька пробних отворів на глибину близько 750 мм. Найпростіше споруджувати басейн на рівній ділянці, але іноді перевага віддається ділянкам з невеликим ухилом, щоб у верхній частині басейну можна було влаштувати водоспад, а в нижній — дренаж самопливом.

Після остаточного вибору місця в масштабі креслять план ставка, з допомогою фахівців розраховують необхідну кількість бетону й арматурних матеріалів. Для басейну буде потрібна досить густа бетонна суміш з 1 частини портландцементу й або 2 частин піску і 3 частин крупного заповнювача, або 5 частин баласту природного гранулометричного складу. З урахуванням можливих помилок кожен елемент суміші беруть у кількості на 10 відсотків більшій за розрахункову. Якщо для спорудження басейну потрібно понад 1 м^3 бетону (для нашого басейну потрібно 2 м^3 бетонної суміші), то орендують бетономішалку.

Для викладення дна і бічних стінок басейну потрібна сітка з дроту з чарунками 100х100 мм площею поперечного перерізу 3 мм і сталевий арматурний дротик площею поперечного перерізу 6 мм із шорсткою поверхнею для зміцнення бетонної кромки. Оскільки дротики нарізають на відрізки потрібної довжини на місці, варто придбати чи взяти в оренду болторізальний верстат або різак.

Під час будівництва басейну доведеться перекинути кілька тонн землі та бетону, тому перед вийманням ґрунту або розливанням бетону запросіть помічників. Копають котлован, який повинен повторювати точну овальну форму для заливання бетону. Котлован повинен розташовуватися на цілинній ділянці або, якщо підґрунтовий шар складається з глини чи торфу — на 50-міліметровому шарі забутки. Не можна засипати щілини навколо котловану викопаною землею — це може призвести до нерівномірного розподілу бетону і до появи тріщин.

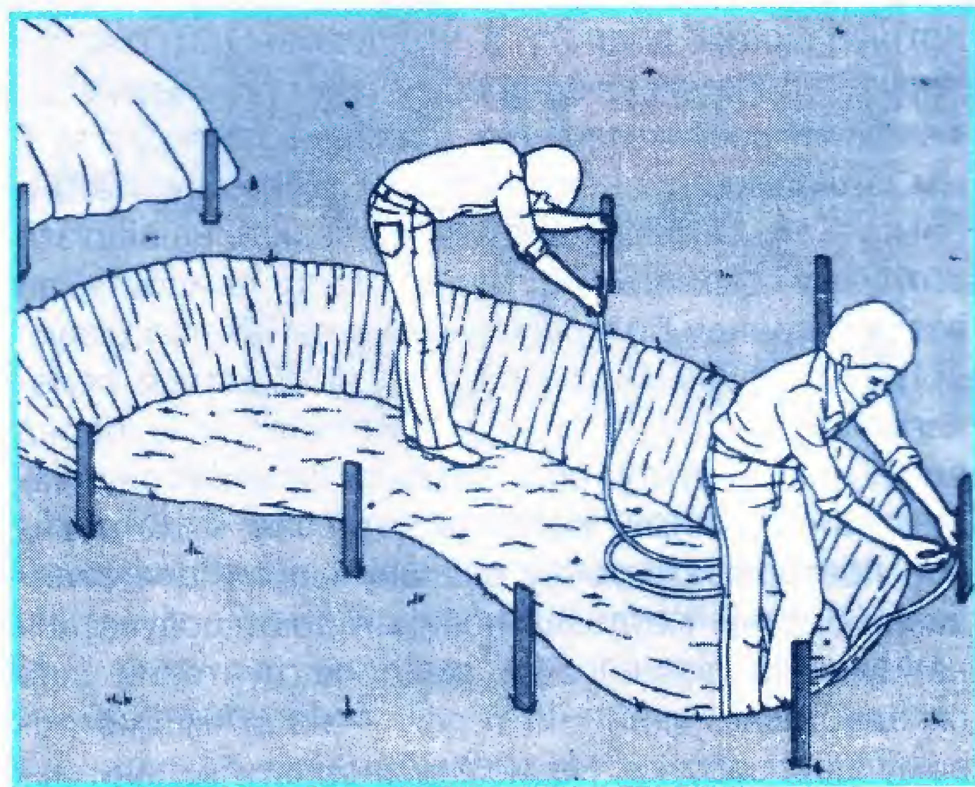
1. Розмітка котловану під басейн. Обрис ба-

сейну намічають мотузкою або шлангом і переносять на землю (шляхом видавлювання з гнучкої пляшки подрібненої крейди зверху мотузки або шланга). З огляду на товщину майбутнього шару бетону, котлован копають з припуском 125 мм у всіх напрямках, а бічні стінки скошують під кутом 45°.

При застосуванні цього методу будівництва глибина котловану не повинна перевищувати 750 мм.

2. **Визначення рівня кромки.** По всьому пери-

метру басейну, відступивши від краю 150 мм, через кожний метр вбивають в землю кілочки. Потім один кінець шланга притискають до кілочка на верхньому схилі, вода у шланзі має бути на рівні 125 мм від землі. Помічник, переміщаючи кінець шланга по всьому басейну, робить на кожному кілочку відмітки на тому ж рівні.

3. **Встановлення вертикальних опорних стрижнів.** З допомогою різака, встановленого на дошці, нарізають арматурний дротик перетином 6 мм відрізками 500 мм і вбивають їх в землю на середині відстані між кілочками і краєм котловану.

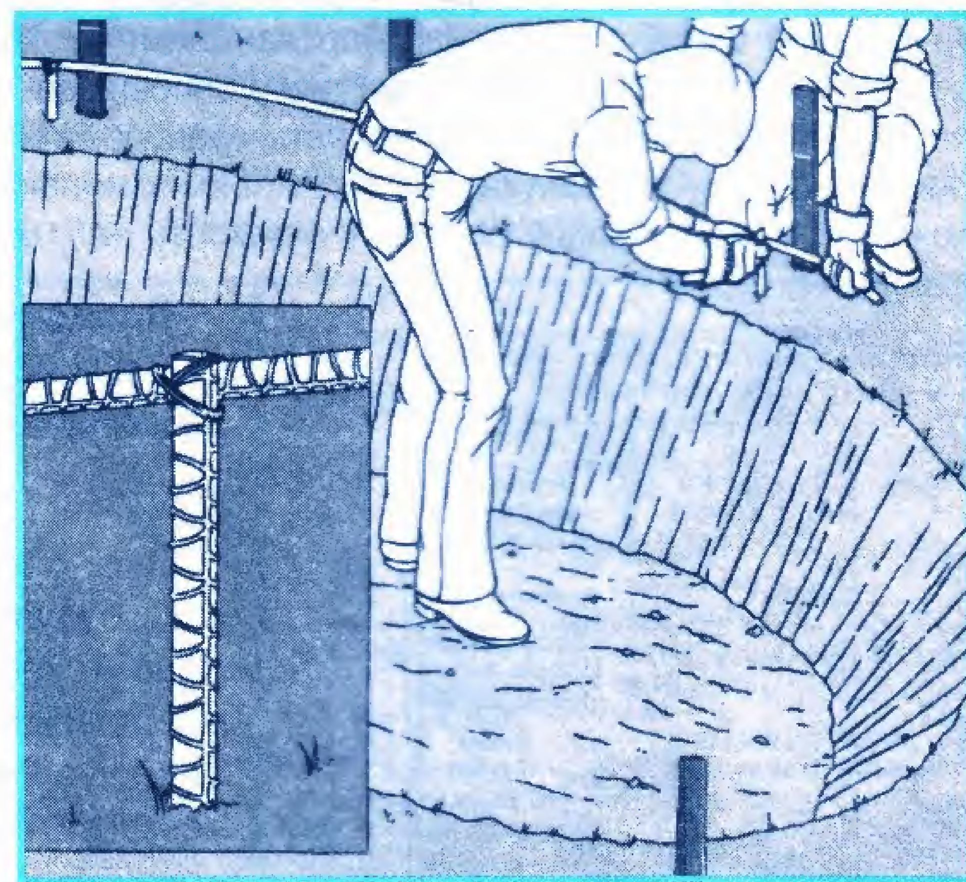
Верхівки цих стрижнів повинні розміщуватися на 50 мм нижче рівня відміток на кілочках.

4. **Згинання дротиків.** Для надання арматурним дротикам форми басейну на один кінець кожного дротика натягують відрізок водопровідної труби, на-

ступають на дротик і тягнуть трубу на себе. У міру згинання дротиків їх укладають навколо вертикальних опорних стрижнів з перекриттям кінців на 300 мм. Останній вигнутий дротик відрізають за необхідним розміром різаком.

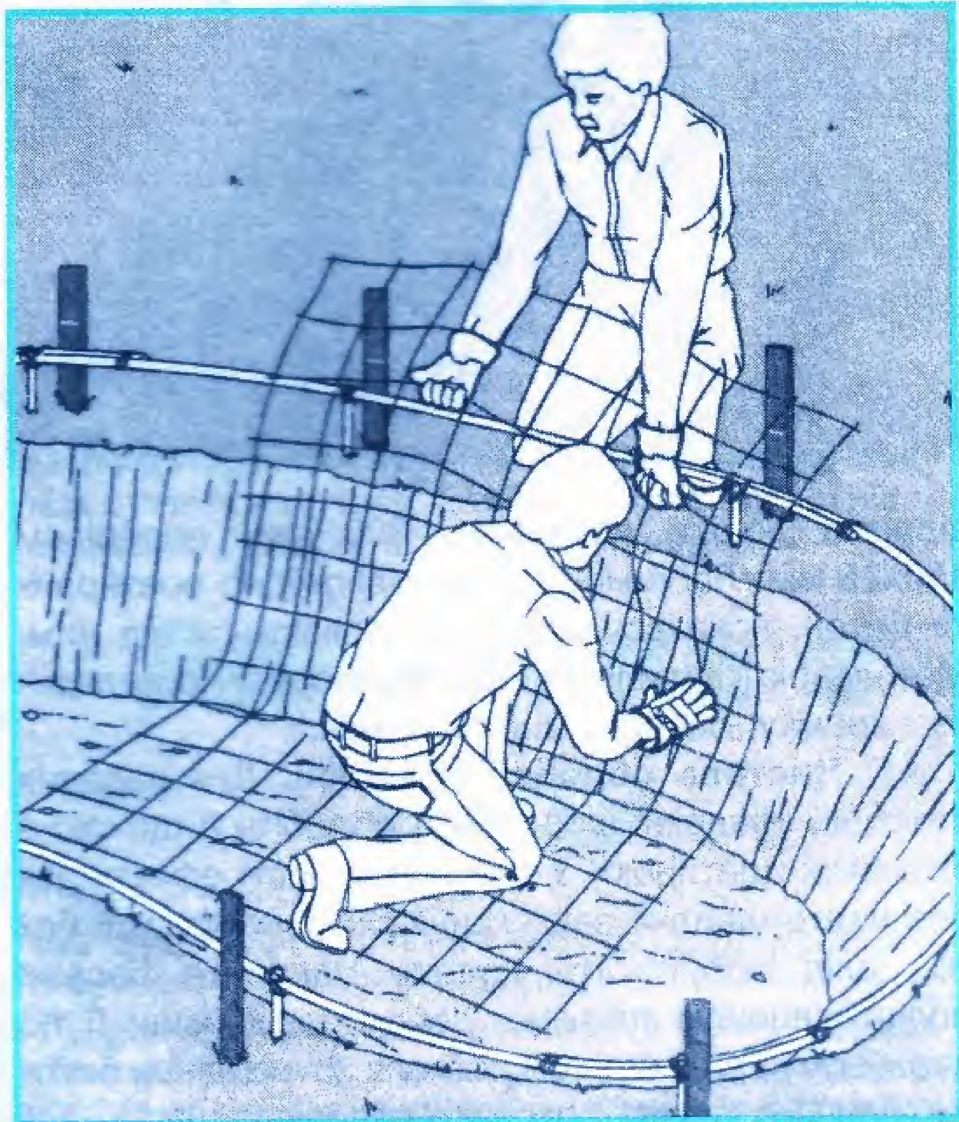
5. **Виготовлення каркаса.** Відрізок вигнутого арматурного дротика прикладають до верхівок трьох сусідніх вертикальних стрижнів. Якщо дротика не вистачає на всі три стрижні, вбивають додат-

ковий опорний стрижень ближче до кінця дротика. Вигнуті дротики з'єднують між собою і закріплю-

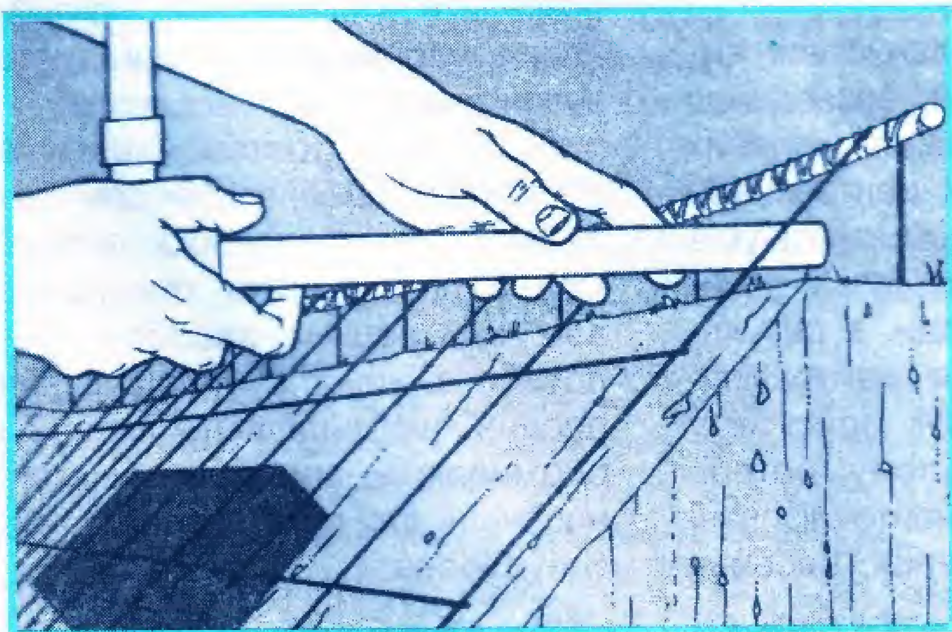
ють на вертикальних опорних стрижнях м'яким оцинкованим дротом.

6. **Встановлення сітки.** Листи арматурної сітки з отворами 100x100 мм із дроту перерізом 3 мм згинають так, щоб вони покрили дно і бічні стінки

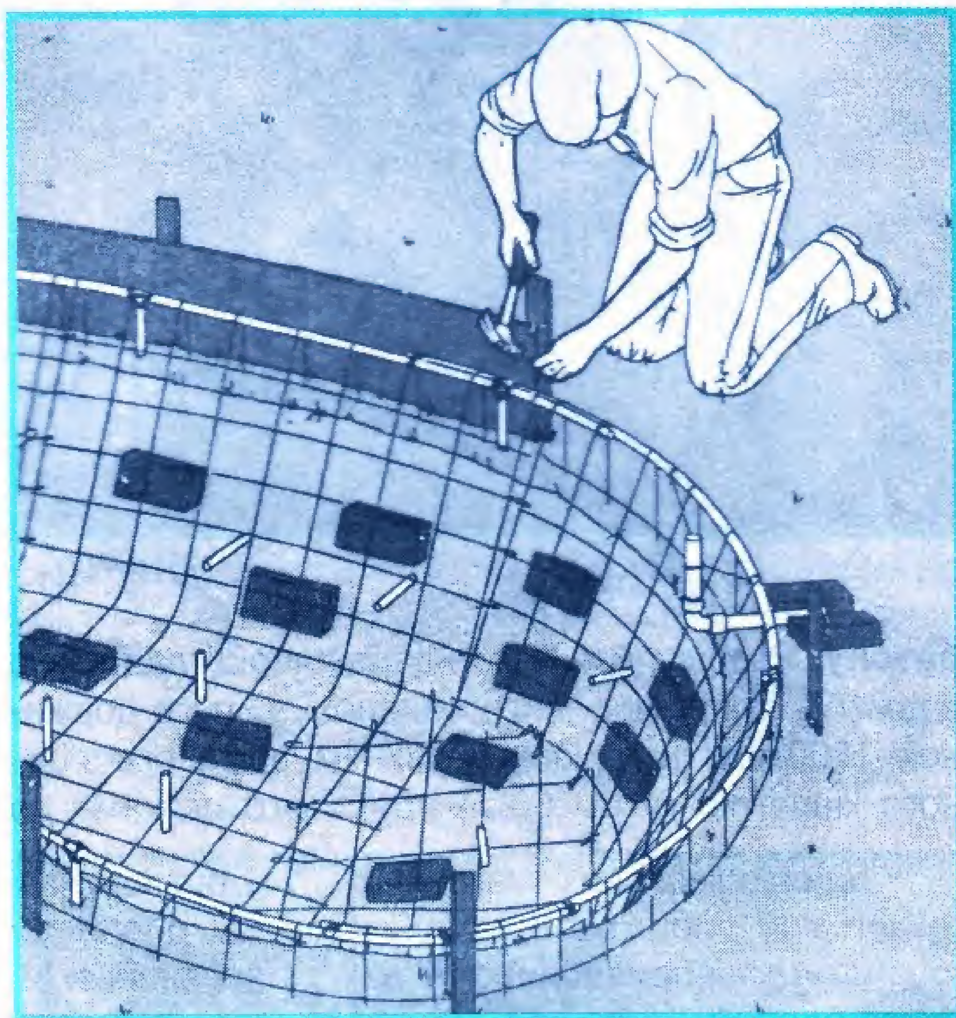
котловану і вийшли за кромку з арматурного дротика на 75 мм. Листи з'єднують внапуск і гострозубцями відрізають зовнішні краї по контуру басейну. Після того як весь басейн і його кромка будуть покриті сіткою, останню по одному листу піднімають і під неї по дну і бічних стінках розкладають на відстані 300 мм один від іншого плоским боком догори цеглини. Ділянки листів, які перекривають один одного, скріплюють дротом, загинають краї сітки поверх каркаса з арматурного дротика і прив'язують їх до каркаса. Як маяки для контролю товщини шару бетону в дно і бічні стінки котловану з інтервалами близько 600 мм вбивають нарізані з арматурного дротика кілочки висотою 400 мм. Кілочки повинні виступати над поверхнею котловану на 125 мм.

7. **Встановлення перепускної труби.** Два

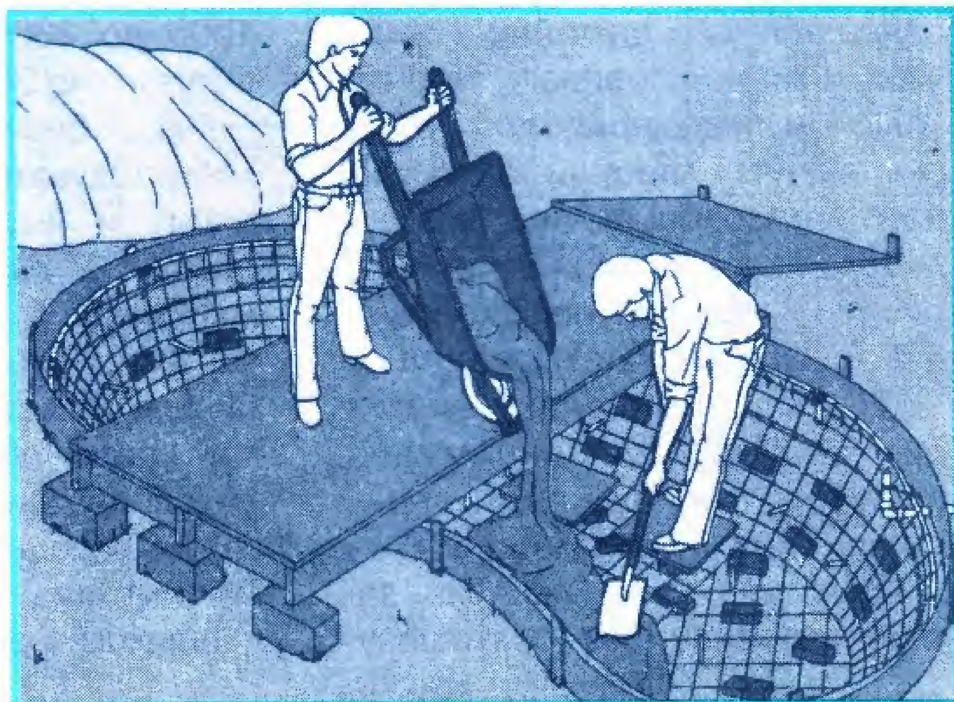
відрізки водопровідної пластмасової труби довжиною 300 мм і діаметром 18 мм натягують на колінчасте з'єднання з вигином 90°. Один кінець протягують під сітку на рівні землі, а коліно і патрубок довжиною 125 мм спрямовують всередину сітки на рівні кромки. Розверніть коліно так, щоб повернутий всередину кінець був спрямований догори. Для забезпечення стійкості трубки під час заливання бетону її затискають між цеглинами чи каменями і прив'язують до сітки дротом.

8. **Виготовлення опалубки.** Наріжте 3-міліметровий лист ДВП на смуги довжиною 1800 мм і цвяхами прибийте їх до звернених до котловану боків кілочків так, щоб верхні ребра смуг опинилися на рівні відміток на кілочках. Для забезпечення щільного прилягання до перепускної труби на листі ДВП у точці контакту з нею зробіть надріз. Щоб не допустити прилипання до бетону,

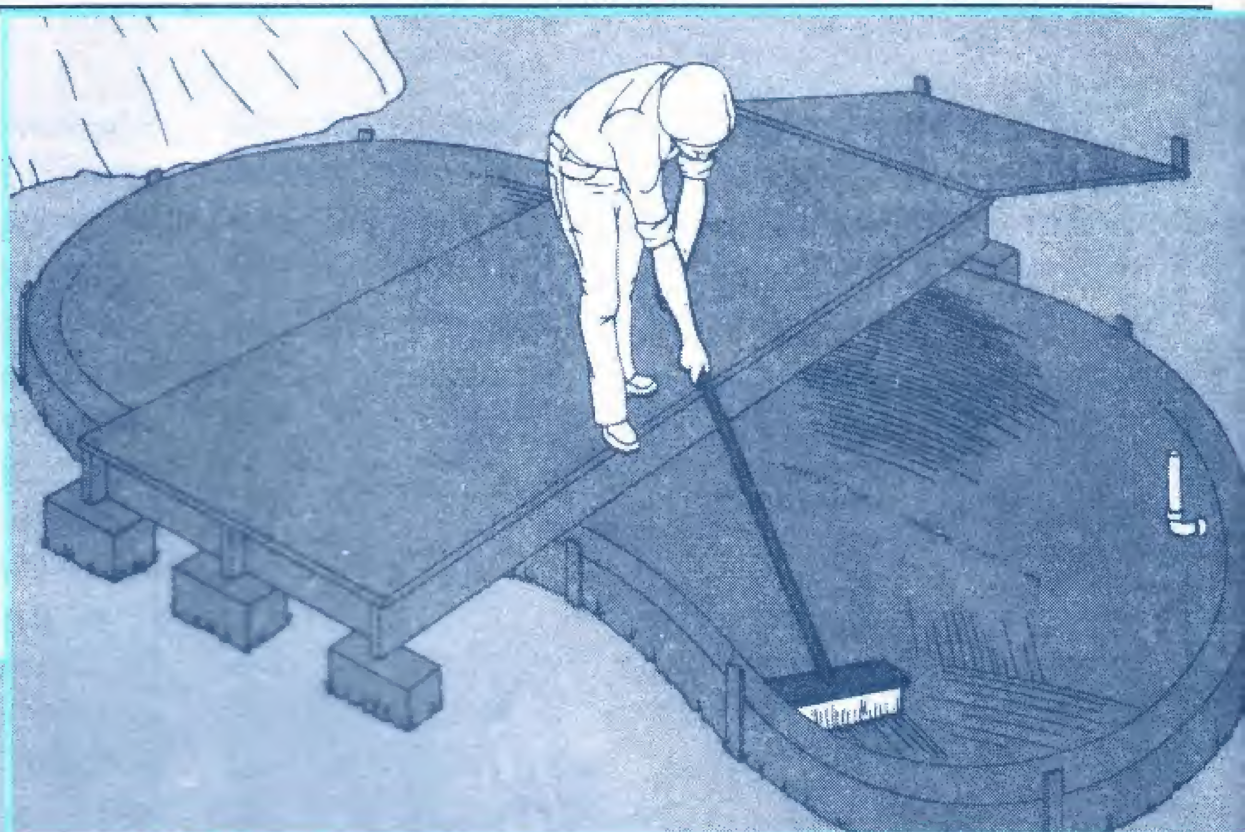

внутрішні поверхні смуг змастіть олією чи поліуретановим лаком.

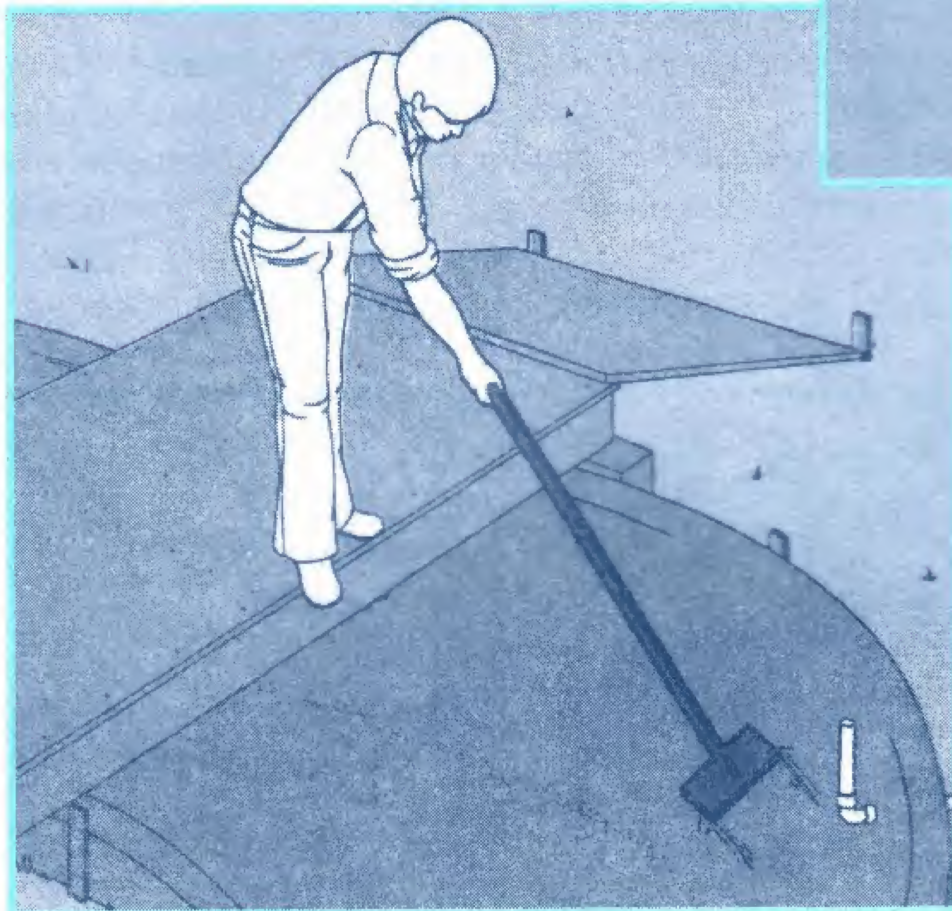
9. **Заливання бетону.** Під час заливання бето-

ну як настил для тачки на блоки з цементу встановіть платформу із скріплених разом дощок перерізом 150х50 мм і 18-міліметрової фанери. Помічник, стоячи в котловані на двох обрізках дошки, розподіляє бетон по всьому днищу і бічних стінках, поки бетонна суміш не підніметься врівень з верхівками забитих у котловані кілочків і з верхнім ребром опалубки.

10. **Затирання і розрівнювання шару**

бетону. Розрівняйте бетон дерев'яною гладилкою з довгою рукояткою, виготовленою з бруса довжиною 1800 мм, перерізом 50х25 мм, зрізаного з одного кінця під кутом 60° і прибитого цвяхами до відрізка дошки довжиною 300 мм, перерізом 150х25 мм. Легкими рухами рівномірно розтирайте бетон, поки всі маяки не сховаються під ним. Металевою гладилкою надайте форми і розгладьте кромку басейну, що виступає.

11. **Чистова обробка поверхні.** Для надання бетонній поверхні шорсткості обробіть її щіткою з жорсткою щетиною. У разі відсутності ефекту через надто швидке застигання бетонної суміші бетон слід побризкати водою. Накрийте басейн поліетиленовою плівкою, добре закріпивши її по верхньому краю опалубки. Після затвердіння бетону (близько тижня) покрийте поверхню шаром водостійкої фарби або спеціальним герметиком, а всі зазори навколо перепускної труби зашпаклюйте. Верх перепускної труби обріжте трохи нижче кромки басейну, що виступає, закрийте впускний отвір трубки круглим шматком тонкої металевої сітки і закріпіть його на трубі пластмасовим затискачем для шланга.

Останні штрихи

У спеціалізованих магазинах є великий вибір матеріалів, які сприятимуть привабливості вашого басейну.

Серед них фарби на основі синтетичних полімерів чи силікатні різних кольорів, включаючи чорний, який, на подив, часто вибирають архітектори ландшафтного дизайну і який має чимало переваг. Чорний колір виглядає природно і створює відчуття глибини, а завдяки його тепловбираючим властивостям, сприяє захисту рибок і рослин у разі раптових холодів.

Басейни місткістю понад 1000 л слід обладнати електричним рециркуляційним насосом для аерації води і недопущення її застоювання.

Існує два види насосів: заглибного типу, які розташовують зазвичай всередині басейну під рослинами або каменями, і зовнішнього типу, що розміщують в невеликому заглибленні неподалік від басейну. Потужність насосів визначається кількістю води, що перекачується за 1 хв. Для басейну середніх розмірів місткістю від 1000 до 3000 л досить насоса потужністю 33 л/хв.

Якщо басейн планується використовувати для розведення риби чи вирощування водяних рослин, у садових центрах або магазинах з продажу акваріумів варто придбати спеціальні засоби для обробки води. У результаті такої обробки нейтралізуються шкідливі луги, присутні у тільки-но затверділому бетоні. Луги можуть бути нейтралізовані і шляхом заповнення басейну спеціальним розчином (1 л оцту на 400 л води). Розчин залишають у басейні на три дні, потім його спускають і щіткою ретельно вимивають басейн. Потім його знову заповнюють свіжою водою і висаджують латаття в горщиках, які розміщують на дні, чи водяні гіацинти, що плавають на поверхні. По краях басейну можна розсадити в спеціальних контейнерах маргінали, що нагадують водяні іриси.

Ріст водоростей, що є постійною проблемою для басейнів з непроточною водою, можна призупинити хімікатами, але найкращим засобом боротьби з ними є вирощування рослин, що виділяють кисень і споживають минеральні солі, необхідні для росту водоростей, типу Elodea.

Крім будинку і господарських споруд на вашій присадибній ділянці має бути і куточок відпочинку, прикрасою якого стане альтанка. Її можна спорудити з брусків та дощок. Для стовпів знадобляться бруски 12×12 у перерізі, для стропил — 4×12 см. деталі обрешетування виконують з брусочків 3×3 см у перерізі.

Будівництво розпочинають з встановлення стовпів. Їх закопують на глибину 60—70 см, попередньо просмоливши ту частину, що буде в землі. Грунт, яким засипають ями біля стовпів, поливають і добре трамбують. На стовпи кладуть брус 12×12 см у перерізі, в який упиратимуться крокви.

У плані альтанка має вигляд квадрата розміром 300×300 см. Висота стовпів від рівня землі до бруса — 230—240 см. Кут нахилу даху має бути таким, щоб дощова вода вільно стікала з нього. Відстань між кроквами — 90—

Альтанка в саду

100 см. Вгорі крокви об'єднують прогоном з бруска 4×12 см у перерізі.

Покрівлю альтанки роблять з гонту, дощок або оцинкованого заліза. Великі «вікна» в торцях даху можна закрити решіткою з брусочків 3×3 см або забити обструганими дошками. Підлогу в альтанці викладають із шматочків кругляка або з природного каменю-плитняка. Долівку засипають також дрібненьким гравієм, або гранітними відсівками.

Умільці, які захоплюються різьбярством, можуть прикрасити візерунком деталі конструкції альтанки (стовпи, кінці крокв тощо). Готову альтанку двічі покривають нагрітою оліфою, а потім — прозорим водостійким лаком. Це дає можливість зберегти чудовий природний колір деревини.

У центрі альтанки встановлюють круглий стіл з дощок і зручні «лісові» крісла з колод. Меблі шліфують наждачним папером і також покривають оліфою й лаком.

Сучасний вигляд має альтанка-навіс з тентовим покриттям. Квадратні в плані елементи сидіння можна переставляти залежно від потреби. Тканину для тенту кожен вибирає на свій смак — яскраву, смугасту або спокійних тонів.

Навколо альтанки висадіть квіти, а також змайструйте решітку для живоплоту.

Розташовувати альтанку слід подалі від господарського двору та дороги, найкраще — в саду або недалеко від входу до будинку.

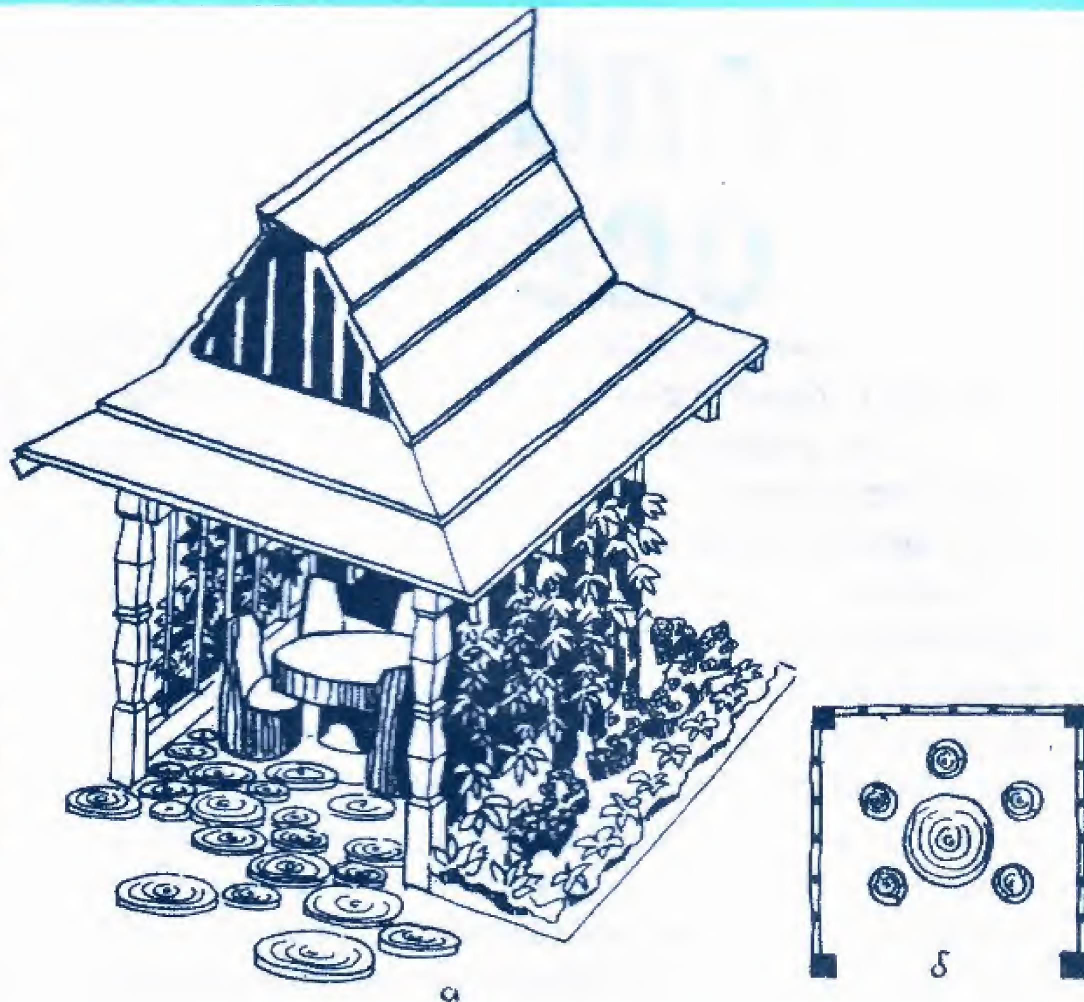

Рис. 1. Альтанка з брусків та дощок: а — загальний вигляд; б — план.

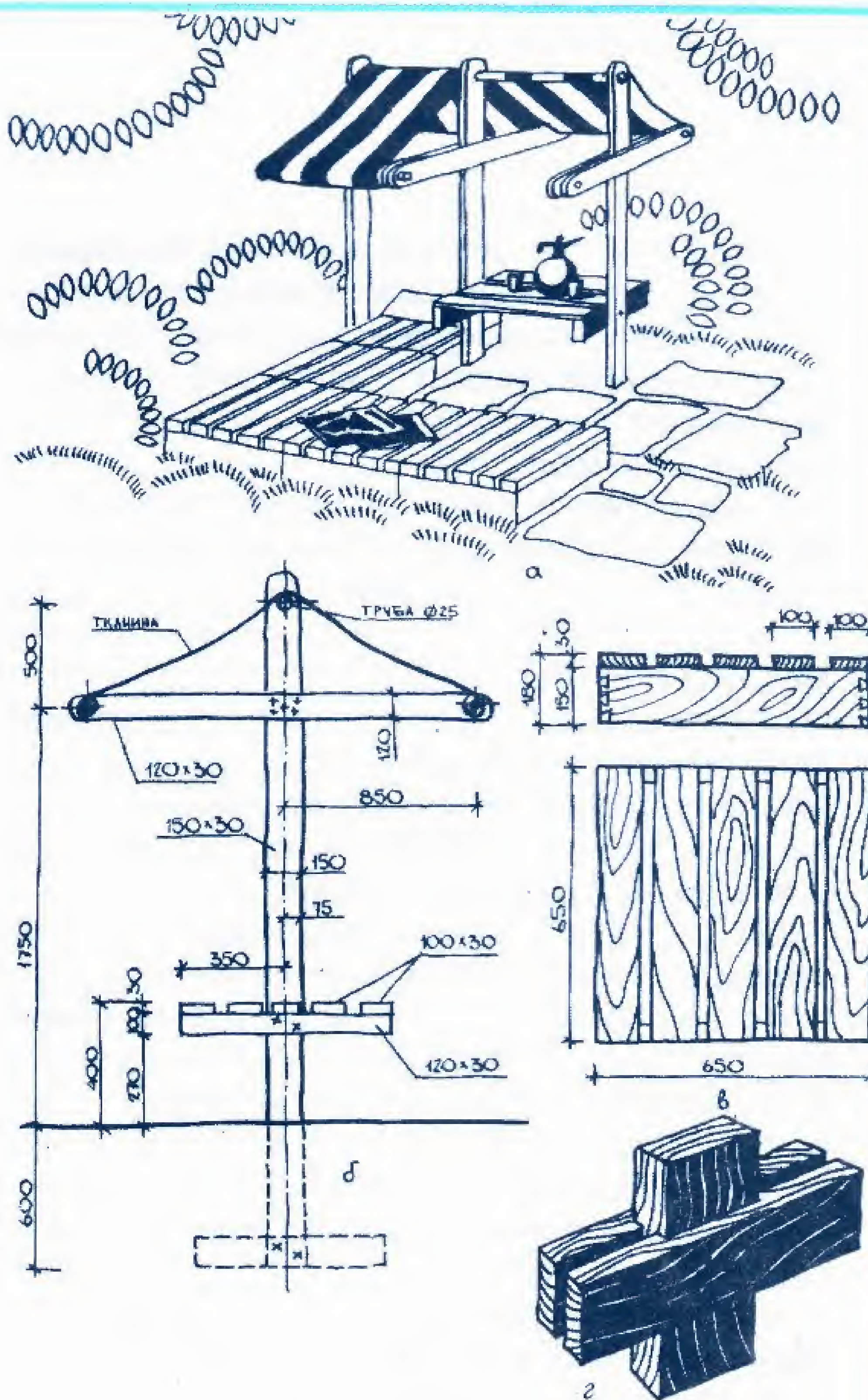

Рис. 2. Альтанка з тентовим покриттям: а — загальний вигляд; б — поперечний розріз; в — конструкція сидіння з дощок; г — кріплення поперечних планок до стояка

Тепло для оселі

На карті України є ще чимало сільських населених пунктів, розташованих далеко один від одного, через що прокладання до них газової артерії досить проблематичне.

Завдяки фінансуванню з держбюджету, відповідно до постанови Кабміну, в поточному році практично в усіх регіонах набирає обертів будівництво підвідних газопроводів.

Проте в багатьох містах України городян не влаштовує якість послуг місцевих підприємств теплокомуненерго і вони стихійно переходять на індивідуальне опалення. Цей процес став вже майже незворотним, тому органи місцевої влади змушені його підтримати, прогнозовано і поетапно переводячи населені пункти на автономне опалювання.

Крім цього, у більшості споживачів газу не встановлені лічильники газу. З метою зменшення грошових витрат люди, не дочекавшись оснащення житла приладами обліку споживання газу від "Нафтогазу України", встановлюють їх своїми силами.

Слід зауважити, що навіть у тих громадян, які здійснили газифікацію своїх приватних осель понад 20 років тому, виникає чимало проблем, через те що їхнє обладнання застаріло, неекономічне і нерідко не відповідає навіть елементарним технічним нормам.

З питанням, з чого слід розпочинати газифікацію приватної оселі і як краще використати можливості технічного прогресу під час оснащення будинку (квартири) газовими приладами, ми звернулися до начальника Ружинського управління з експлуатації газового господарства **Івана Івановича Ботіка,** заступника директора Київського заводу "Генератор" **Івана Дмитровича Ладнича** та генерального директора товариства "Теплота" **Олександра Івановича Коркіна**.

Кор.: *Іване Івановичу, який існує порядок газифікації приватних житлових будинків?*

— Газифікація приватної оселі включає кілька етапів:

1) виготовлення проектно-кошторисної документації;

2) будівельно-монтажні роботи;

3) приймання виконаних будівельно-монтажних робіт;

4) приєднання газової системи житлових будинків до розподільної газової мережі;

5) пуск газу в житловий будинок.

Для виготовлення проектно-кошторисної документації замовник надає проектній організації, яка має відповідний дозвіл ТУ Держнаглядохоронпраці, такі документи:

а) заяву;

б) технічний паспорт на житловий будинок (літню кухню) або поповерховий план;

в) технічні умови (ТУ на проектування надаються за наявності діючого вуличного розподільного газопроводу або якщо його будівництво розпочато);

г) розгалуження димових і вентиляційних каналів (у багатоповерхових будинках).

Після виконання проектно-кошторисної документації замовник погоджує її в управлінні з експлуатації газового господарства.

Термін дії технічних умов становить 24 місяці. Якщо роботи з газифікації житлового будинку в цей період не розпочаті, то ТУ і проектну документацію потрібно знову погоджувати з управлінням газового господарства.

Проекти газифікації житлових будинків розробляються з розрахунком мінімальних витрат та економії матеріально-технічних ресурсів.

До одного житлового будинку незалежно від кількості власників повинен прокладатися один дворовий ввід, який забезпечить подачу газу в необхідній кількості для нормальної роботи всього обладнання.

Проектна організація виконує проектно-кошторисну документацію для таких видів робіт:

1) прокладання дворового вводу з місця приєднання від вуличного розподільного газопроводу до вимикального крана на стояку;

2) розведення внутрішніх газопроводів з облаштуванням газових приладів і вузла обліку витрат газу;

3) блокування димових і вентиляційних каналів;

4) загально-будівельні роботи, пов'язані з перебудовою газифікованих помешкань.

Кошторис на виконання робіт складають на основі діючих в області (місті) цін на ремонтно-будівельні роботи.

Проектна документація на газифікацію будинку (квартири) підлягає обов'язковому погодженню проектною організацією з управлінням з експлуатації газового господарства в частині відповідності технічним умовам на проектування. Проектна організація видає власникові будинку проект з кошторисом у трьох примірниках.

Для виконання будівельно-монтажних робіт замовник укладає договір з спеціалізованою підрядною організацією, яка має відповідний дозвіл органів Держнаглядохоронпраці на виконання робіт з газифікації, і передає їй один примірник проектно-кошторисної документації.

Підрядна організація несе відповідальність, передбачену договором, перед власником будинку за якість робіт і дотримання встановлених термінів газифікації житлового будинку (квартири).

До початку робіт господар будинку зобов'язаний підготувати об'єкт до газифікації: підрізати і

В експлуатацію газифікований житловий будинок приймається тільки за письмового дозволу начальника або головного інженера управління з експлуатації газового господарства.

Головний інженер, розглянувши акт приймання, виконавчо-технічну документацію та ознайомившись з рішенням приймальної комісії, видає службі газифікації УЕГГ дозвіл і наряд-допуск на виконання врізу дворового вводу в діючий газопровід.

Отримавши позитивні висновки про виконання врізу дворового вводу та переконавшись у сплаті замовником вартості робіт, головний інженер УЕГГ видає дозвіл і наряд-допуск на пуск газу в житловий будинок.

Відразу після цього контролер служби обліку УЕГГ пломбує лічильник газу й видає розрахункову книжку, а відповідальний за пуск газу проводить інструктаж мешканців, видає абоненту під розпис контрольний журнал і оформляє з ним договір на надання послуг з газопостачання.

Кор.: *Іване Дмитровичу, на що слід звернути увагу, придбаваючи лічильник газу?*

— На ринку України реалізують багато лічильників. На сьогодні сертифіковано близько 35 лічильників: польських, словацьких, російських, українських та інших.

Кор.: *У чому перевага вітчизняних лічильників?*

— Річ у тім, що виготівниками налагоджена ремонтна база, яка дає змогу користувачам вирішити будь-які питання з обслуговування лічильників та ремонт останніх. Тому "Нафтогаз України" рекомендує купувати українські лічильники.

Обираючи лічильник, слід звернути увагу на об'єм приміщень, що обігріватимуться. Від цього залежить вибір опалювального котла з відповідними витратами газу. Для котеджу площею 200 м^2 при стандартній висоті приміщень 2,5—2,7 м потрібен лічильник G6, розрахований на 6 м^3. Тому що крім опалювального котла в такому приміщенні можуть бути ще водонагрівник і газова плита, загальні витрати яких сягають 6 м^3/год. У котеджах площею понад 200 м^2 встановлюють лічильники G10, а за наявності басейну з підігрівом води, то й промислові. У невеликих будівлях встановлюють менш потужні котли і тому можна користуватися лічильниками G4, розрахованими на витрати до 4 м^3/год.

У міських квартирах, де є газова плита і водонагрівник, встановлюють лічильники G2,5, а за наявності ще й котла для автономного опалювання — G4. У квартирах, де встановлена тільки одна газова плита, використовують лічильники G1,6. Тобто в усіх випадках марка лічильника повинна відповідати загальним максимальним витратам газу. Лічильники встановлюють з деяким запасом по загальній витраті газу з розрахунком на можливе

перенести двері, облаштувати кватирки, перенести електропроводку, облаштувати димові і вентиляційні канали, виконати інші роботи відповідно до проектної документації.

Якщо будинок не підготовлений до початку газифікації в термін, обумовлений у договорі, і його власник не попередив про це підрядну організацію за 5 днів, він виплачує цій організації штраф за простій працівників по наряду з розрахунку одного робочого дня.

Підрядна організація несе матеріальну відповідальність у розмірі фактичного збитку за пошкодження майна чи обладнання внаслідок недбалого поводження робітників під час виконання робіт з газифікації.

Виконані роботи, передбачені в замовленні-договорі, приймаються господарем будинку від підрядної організації. Складається акт приймання виконаних робіт у чотирьох примірниках, перші три залишаються підрядній організації, а один — у господаря житлового будинку.

У разі виявлення недоліків і дефектів складання акта призупиняється до їх усунення за рахунок підрядної організації.

Акт приймання виконаних робіт з боку замовника підписує тільки та особа, яка підписала договір.

Приймання в експлуатацію змонтованої системи газопостачання житлового будинку виконується управлінням з експлуатації газового господарства за участі власника будинку і підрядної організації відповідно до вимог нормативних документів. Підрядна організація пред'являє в одному примірнику таку виконавчо-технічну документацію:

1) робочий проект газифікації житлового будинку з написами виконаних робіт по цьому проекту;

2) будівельний паспорт на підземний (надземний) газовий ввід;

3) будівельний паспорт газового обладнання в будинку;

4) акт приймання в експлуатацію вузла обліку витрат газу;

5) акт технічного стану димових і вентиляційних каналів;

6) акт приймання в експлуатацію об'єкта газифікації.

збільшення кількості газових приладів чи їхньої потужності.

Випускають мембранні та роторні лічильники. Україна перша в Європі почала виготовляти роторні лічильники. Безумовно, вони невеликі за розмірами і мають естетичний вигляд, але їх можна встановлювати тільки в тих населених пунктах, де подається високоякісний газ. Газ низької якості виведе з ладу такий лічильник навіть за наявності фільтра.

Порівняно з роторними конструкція мембранних лічильників дозволяє їм надійно працювати за будь-якої якості газу в широкому діапазоні температур і обсягів використання газу.

На відміну від імпортних лічильників, вітчизняні моделі G6-1, G6-2, G6, G4, G2,5, G1,6 забезпечують надходження газу до опалювальних пристроїв навіть при дуже низькому тиску в зимовий період за рахунок незначних власних витрат. Вони нечутливі до значних перепадів тиску газу в мережі, витримують значні перевантаження, адаптовані до неочищеного газу (на жаль, недостатньо очищений газ в наших мережах зустрічається дуже часто). Усі моделі вітчизняних GF OKTAVA відповідають вимогам об'єднання європейських фірм-виготівників побутових лічильників газу і тому експортуються у багато країн світу.

Кор.: *Олександре Івановичу, для яких цілей використовують регулятор тиску газу?*

— Існує дві схеми розподілу газу. За старою схемою на ГРП, яке встановлювали на початку села (вулиці), газ подавався під тиском 3—4 атм. ГРП зменшував тиск до 2000 Па і розподіляв його по всьому селу чи вулиці. Будинок, що розміщувався найближче до ГРП, використав якусь кількість газу і тиск відповідно зменшився, після другого та наступних будинків в мережі газопостачання тиск продовжував зменшуватися відповідно до кількості використаного газу. Нерідко за такої схеми газопостачання в кінці села чи вулиці тиск вже був недостатній для нормального забезпечення газоопалювальних приладів.

Врахувавши скарги споживачів газу п'ять років тому "Нафтогаз України" прийняв рішення під час газифікації населених пунктів ввести нову схему розподілу газу, за якої ГРП на початку села чи вулиці відсутній.

По всій мережі газ подається під тиском 3—4 атм. Перед кожним будинком встановлюється свій редуктор-регулятор тиску будинкового газопостачання.

Регулятор тиску призначений для зниження середнього тиску та автоматичного підтримання низького тиску на необхідному рівні у системах комунального газопостачання. Він розрахований на сталу роботу при температурі повітря від мінус 40 до плюс 45°С.

У регуляторі з'єднані і незалежно працюють такі пристрої: двоступеневий регулятор тиску, автома-

Технічні характеристики вітчизняних лічильників

Характеристика	Модель, типорозмір					
	GF OKTAVA		GF-2 OKTAVA		GF-1 OKTAVA	
	G6-1	G6-2	G6	G4	G2,5	G1,6
Витрата газу, $м^3$/год: максимальна, Qmax номінальна, Q nom мінімальна, Q min	 10 6 0,06	 10 6 0,06	 10 6 0,06	 6 4 0,04	 4 2,5 0,025	 2,5 1,6 0,016
Середнє зниження тиску при максимальній витраті газу, Па, не більше	200					
Максимальне зниження тиску при мінімальній витраті газу, Па	60					
Максимальний надлишковий робочий тиск, кПа	25					
Межі допустимої відносної похибки, %, у діапазоні: Q min ≤ 2Q min 2Q min≤Q ≤ Q max Q min≤Q < 0,1Q nom 0,1Q nom≤Q ≤ Q max	 ±3 ±2	 ±3 ±1,5	 ±3 ±1,5	 ±3 ±1,5	 ±3 ±1,5	 ±3 ±1,5
Поріг чутливості, $м^3$/год, не більше	0,005			0,003		
Циклічний об'єм, $дм^3$	3,5			1,2		
Місткість лічильного пристрою, $м^3$	99999,999					
Діапазон температури робочого та навколишнього середовища, в якому функціонують лічильники, ^{0}С	Від мінус 30 до плюс 50					
Умовний прохід штуцерів	DN 25			DN 20		
Різьба з'єднувальних штуцерів	G 1 ¼ - B			G ¾ -B		
Міжосьова відстань, мм	250		130	110		
Ціна поділки найменшого розряду пристрою відліку, дм3	0,2					
Габаритні розміри, мм	332x192x280		260x192x280	190x164x220		
Маса, кг	4,3		3,9	1,9		
Гарантійний термін експлуатації, років	5					
Повний середній термін служби, років, не менше	20					

тичний вимикальний пристрій, скидний клапан і фільтр для відокремлення пилу.

Газ під середнім тиском через фільтр подається на вхід регулятора. Пройшовши через два послідовно з'єднаних вузли (ступені) регулювання, газ редукується до тиску 2 кПа. При збільшенні тиску на одному із ступенів понад встановлену величину вузол регулювання працює як запірний клапан.

Автоматичний вимикальний пристрій перекриває подачу газу споживачеві при зниженні вихідного тиску до 1,6 кПа. Для запуску регулятора необхідно плавно повернути важіль, що у верхній частині регулятора.

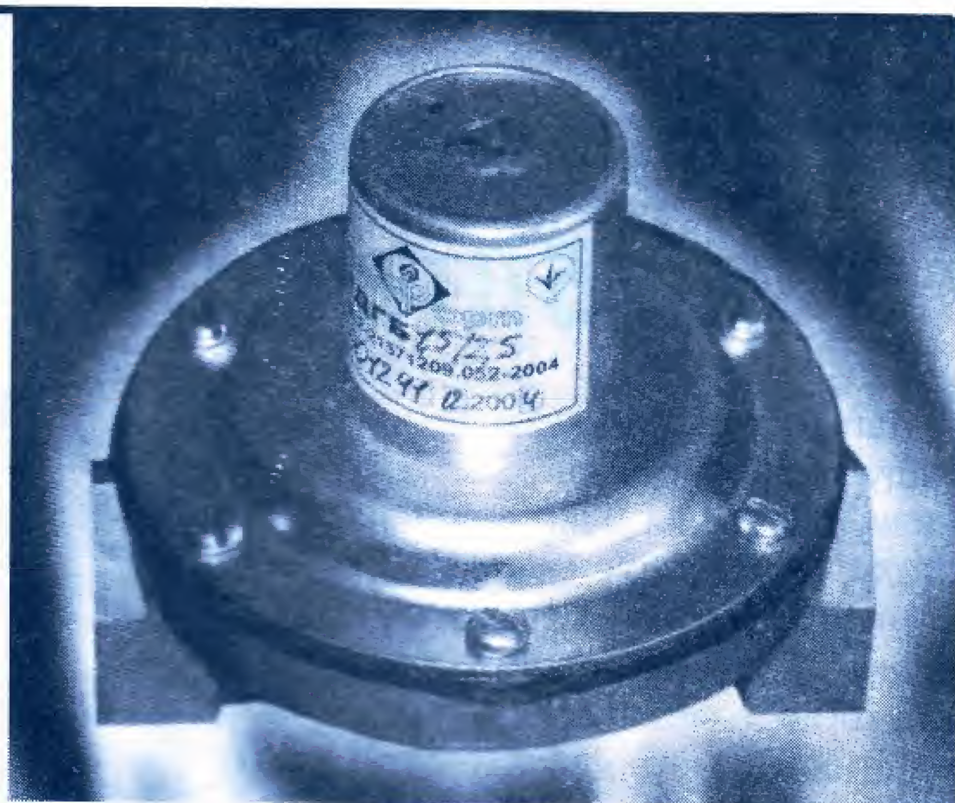
На випадок підвищення тиску на виході понад 2,5 кПа відкривається скидний клапан і відбувається викид газу в атмосферу. При зниженні тиску клапан закривається і викид газу припиняється.

Швидкісний клапан перекриває подачу газу на регулятор у випадку аварійного підвищення витрати понад 10 м³/год.

З редукторів вітчизняного виробництва великим попитом користується луцький РДГС-10.

На жаль, якість газу далеко не завжди відповідає європейським стандартам, тому на внутрішніх поверхнях опалювальних котлів прискорюється утворення сажі, порушується режим роботи газових пристроїв та значно зменшується строк служби автоматики, яка не розрахована для роботи при високому магістральному тиску. Ця проблема завдає чимало клопоту споживачам газу. Поліпшити ситуацію може регулятор тиску РДГБ, серійне виготовлення якого вперше в Україні цього року розпочало ВАТ "Промзв'язок".

Регулятор тиску РДГБ ТУ У28.2-21571209052-2004 належить до пристроїв для автоматичного підтримання тиску газу в заданих межах і може бути використаний для встановлення перед побутовим газовим обладнанням, що має підвищені вимоги до якості газу: опалювальними водогрійними котлами, опалювальними апаратами, водонагрівниками, конверторами тощо. Такий регулятор може бути встановлений також всередині опалювального приладу.

Побутовий регулятор тиску газа

При витратах газу до 2,5 м³/год регулятор забезпечує зниження вхідного тиску з 2500—3000 до 1300 Па. Підтримання стабільного тиску газу перед опалювальними приладами забезпечує:

- оптимальний режим роботи приладів;
- повне згоряння газу і як наслідок мінімальні викиди шкідливих речовин, що містяться в продуктах згоряння;
- уповільнення процесу утворення сажі на поверхнях теплообміну;
- надійну роботу газового обладнання.

Регулятор має фільтр тонкої очистки газу. Очищення фільтра не потребує демонтажу регулятора з приладу або від'єднання його від газової мережі, оскільки фільтр встановлений у касеті, яка легко знімається.

Конструкція регулятора проста і надійна, його встановлення і регулювання можуть бути виконані спеціалістами організацій, що виконують ремонт і обслуговування газового обладнання.

В.Тарасюк,
Л.Литвин

Етажерка для кабінету

Багато хто знає, як тільки розташуєш усі необхідні книги, журнали, довідники біля письмового столу, справа почне швидко рухатися. Акуратно і в суворому порядку їх можна розставити на етажерці, яка внесе різноманітність в інтер'єр кабінету чи куточка школяра. Якщо необхідність в етажерці відпаде, у складеному вигляді вона займатиме зовсім мало місця.

Для виготовлення полиць знадобиться ДСП або меблеві щити товщиною 20 мм. Якщо не вдасться знайти матеріал, облицьований буком або під бук, облицювання можна зробити самому.

Перед фанеруванням ДСП або щитів виконують підготовчі роботи. Заготовки краще обклеїти по периметру буковими рейками товщиною не менш як 3 мм. І тому заготовки виготовляють з таким розрахунком, щоб після приклеювання рейок габарити полиць відповідали даним, наведеним у таблиці. Потім поверхні готують під облицювання шпоном: шліфують, щоб отримати гладеньку площину, обробляють грубозернистою шкуркою для кращого зчеплення з клеєм і видаляють пил пилососом. Щоб окремі шматки шпону було легше стикувати за довжиною, їх затискають між двома рівними дошками й обробляють фуганком одночасно всі крайки. З буковим шпоном працювати простіше, ніж з дубовим чи ясеновим, які мають чітко виражену текстуру і зобов'язують ретельно підбирати рисунки окремих шматків.

Щоб шпон не розтріскувався при розкроюванні, місця різання проклеюють папером, який потім відмочують і видаляють. Напрямок обклеювання полиць шпоном з обох боків повинен бути однаковим. Необхідно також знати, що шпон має лицьовий бік. Клей ПВА наносять тонким шаром на поверхню заготовки полиці і смуги шпону, через 5—7 хв укладають смуги, підганяють одна до одної і через лист паперу пропрасовують гарячою праскою.

Перевагами запропонованої етажерки є поєднання граничної простоти й бездоганного дизайну.

Після висихання клею (через 5—6 год) акуратно обрізають крайки шпону, що виступають за габарити полиць. Завершальна операція — обробка полиць прозорим матовим лаком.

Решта деталей етажерки виконані з букових рейок площею поперечного перерізу 25x40 мм. Розмічувати й вирізувати отвори та пази слід дуже точно. Роботу можна трохи спростити, замінивши прямокутні шипи і пази на стяжках, стояках і підкосах з'єднаннями на двох нагелях з кожного боку стяжок. Незамінні в цьому випадку прості пристрої — маркери, з допомогою яких, вставивши їх в отвори для нагелів у стяжках, розмічають місця свердління отворів у відповідних деталях.

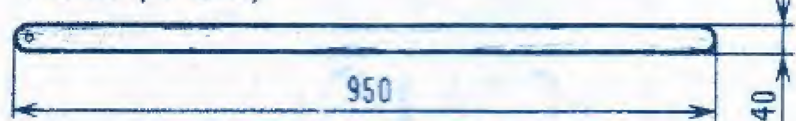
Пропили в стояках і підкосах шириною 2—2,5 мм для встановлення петель виконують з допомогою циркульної пилки, причому в середині стояків вони мають бути ненаскрізними (глибиною 35—37 мм).

Склеюють ґратчасті конструкції з підкосів і стяжок, стояків і стяжок з допомогою ПВА. Після висихання клею їх складають, використовуючи петлі та гвинти з гайками. Зафіксувавши етажерку в робочому положенні струбцинами з технологічними дошками (брусками), виставляють полиці, розмічають положення отворів і висвердлюють їх (рис. А—Д).

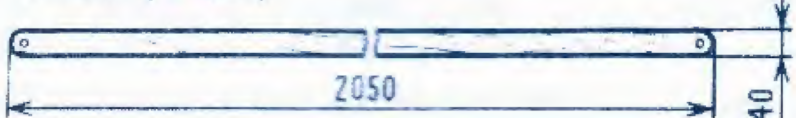
Покриття етажерки матовим лаком підкреслить красу бука.

Деталь	Полиця	Стояк	Підкіс	Стяжка	Нагель	Петля	Гвинт	Гайка	Втулки
Габарити, мм	20x300x1050	25x40x2050	25x40x950	25x40x320	8x30	2x40x70	M8x25	M8	Вн.8x10
Кількість, шт.	6	4	4	14	24	6	12	12	24
Матеріал	ДСП		Бук			Сталь	З обробкою		Пластмаса

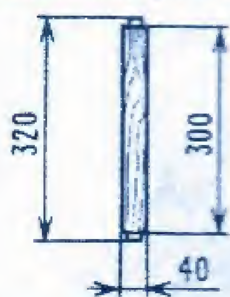
Підкіс (4 шт.)

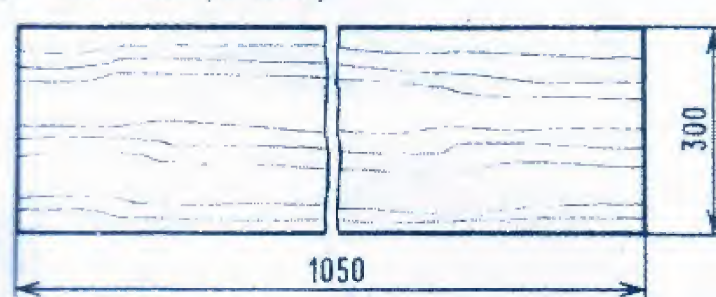
Стояк (4 шт.)

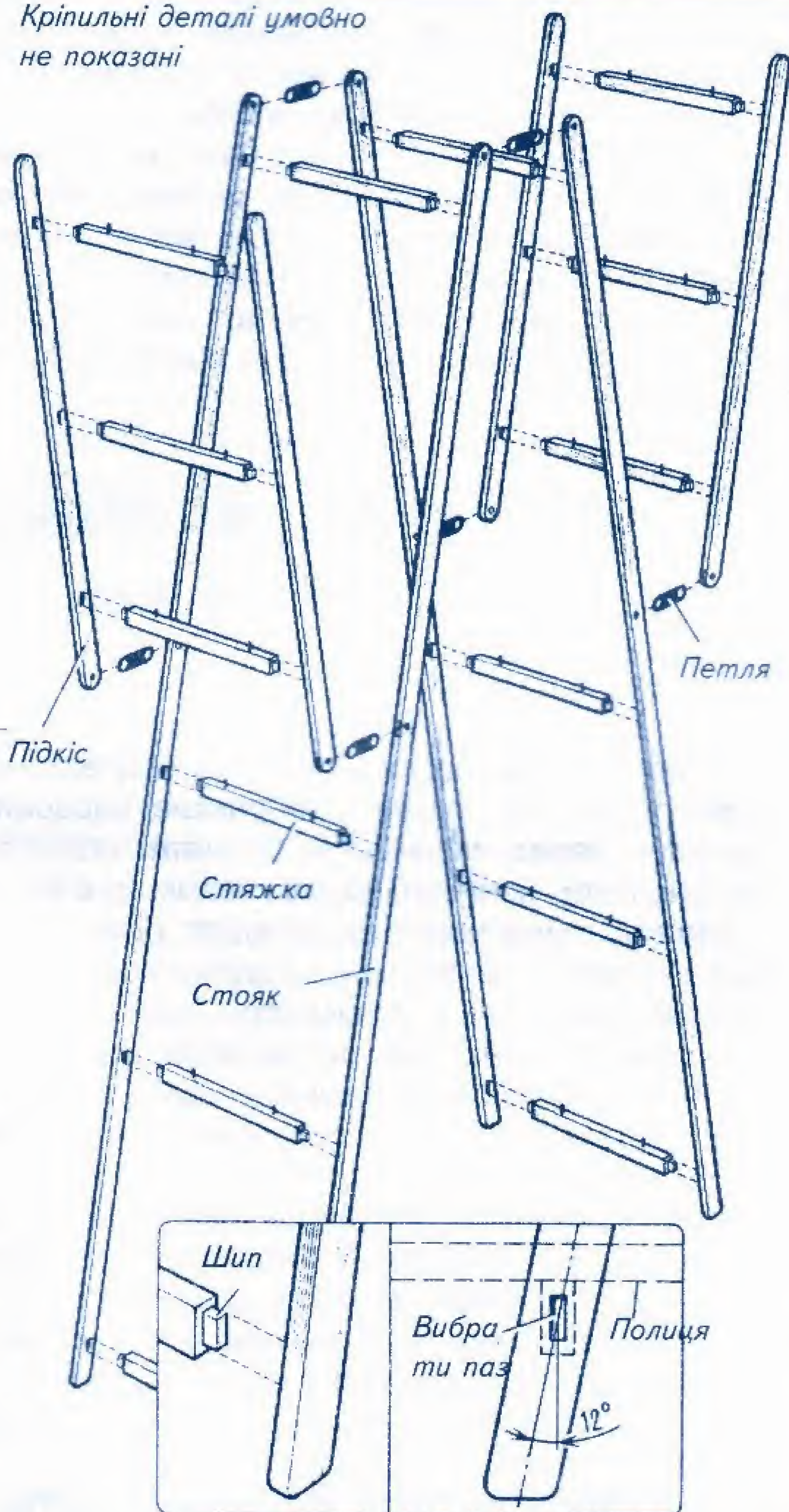
Стяжка (14 шт.)

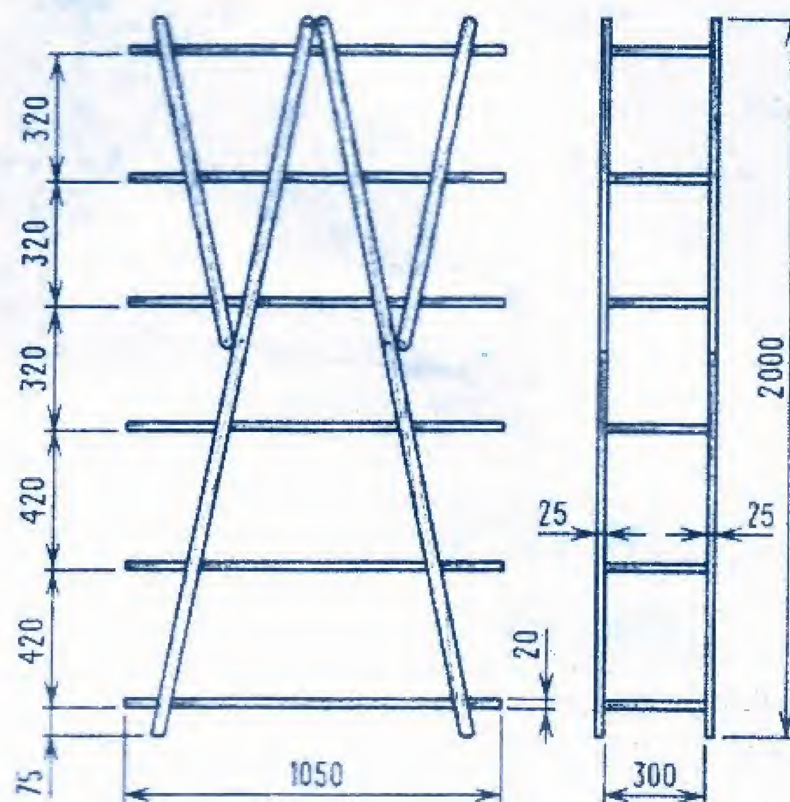

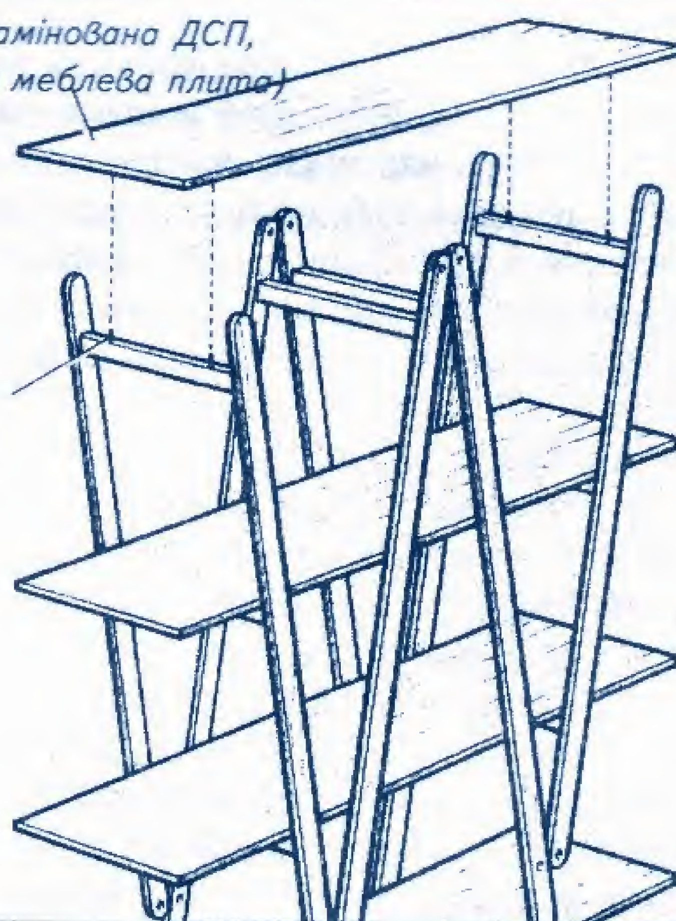
Полиця (6 шт.)

Кріпильні деталі умовно не показані

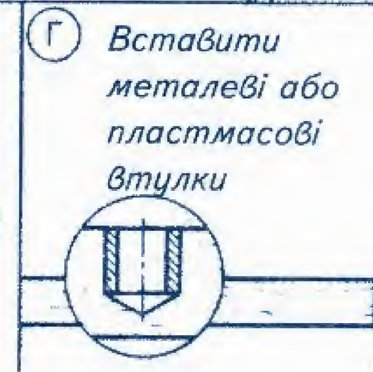

Поради господині

Як правильно вживати вино

Останнім часом все більше людей відкривають для себе чудовий світ вина. Вони насолоджуються, дегустуючи різні вина, їздять по регіонах, де вирощують виноград, гостюють у виноробних господарствах. Вино вони відкорковують не тільки на Різдво або Великдень. Цей вишуканий напій світу став істотною частиною життя людей, посівши своє місце поруч з музикою, театром, літературою.

Питання щодо правильного вживання вина — з яких келихів його пити, щоб краще відчути смак, якій їжі відповідає те чи інше вино — виникають все частіше.

Вино починається з етикетки на пляшці, де вказується тип вина (сухе, напівсухе, напівсолодке, міцне, десертне, лікерне), сорт винограду, з якого виготовлене вино, та район його вирощування, рік урожаю або вік вина, вміст в останньому спирту та цукру.

Відкорковувати пляшку з вином потрібно обережно, не збовтуючи, і так само обережно наливати вино в келихи. Найкраще розкриває душу вина чистий, добре протертий келих з тонкого прозорого скла у формі тюльпана. Заповнюють келих на 1/3, не більше.

В оцінюванні якості вина беруть участь зір, нюх, смак і наша пам'ять про кращі зразки вин.

Цінителі оцінюють вино за чотирма параметрами.

1. Колір вина. При наскрізному і бічному освітленні оцінюється прозорість і колір вина. Вино повинне бути ідеально прозорим, без сторонніх включень. Біле — від світло-солом'яного до солом'яного кольору. Червоне — від темно-гранатового до рубінового з відтінками цибулі.

2. Букет вина. Зробивши кілька плавних колових рухів, щоб змусити вино тонким шаром обтікати внутрішні стінки келиха, прискорюють виділення ароматичних речовин і визначають його букет (аромат). Високоякісні вина мають складний, багатий букет з тонами витримки в дубі.

3. Смак вина. Вино пробують на смак, надпиваючи невеликими ковтками. Для марочних вин характерний м'який, повний, гармонійний смак, який з'являється в процесі багаторічної витримки.

4. Післясмак. Велике значення має смаковий слід, або післясмак. Чим довше він триває, тим якісніше вино.

Як господині правильно подавати вино до столу

Вино важливо вміти правильно подавати до столу. Білі вина подаються раніше червоних, прості — перед марочними. Спочатку подаються сухі, потім напівсухі, солодкі та лікерні вина.

Молоді вина подають перед старими. Старі вина відкривають за 1—1,5 години перед уживанням, даючи вину можливість "вдихнути ковток повітря". Їх акуратно відокремлюють від осаду й обережно наливають у келих. "Старе вино — вино роздумів. Прибережи собі старого вина і старого друга".

Біле сухе вино подається охолодженим до температури 10—12 °С до рибних блюд і морепродуктів, червоне сухе — охолодженим до 15—18 °С до сиру, шашликів, дичини, м'ясних блюд.

Напівсухі, напівсолодкі вина подають охолодженими до температури 8—10 °С до сиру, вишуканих блюд.

Міцні вина, як аперитив, подають до столу перед вживанням їжі при температурі 20 °С, а також після трапези, на десерт.

Десертні вина, охолоджені до 16 °С, прекрасно поєднуються з десертами, тортами, тістечками.

Вино подають у прозорих келихах і надпивають невеликими ковтками, у помірних дозах. Вино не просто п'ють, кожним його ковтком насолоджуються, відчуваючи не тільки хвилини приємної зустрічі з друзями, а й красу та чарівну силу чудового натурального виноградного вина.

Квіти у домі

Збираючись у відпустку, потурбуйтеся про кімнатні рослини. Є багато способів поступового поливання. Ось ще кілька.

1. У поліетиленовому пакеті, що заповнений водою, проколіть невеличкі отвори й покладіть у горщик отвором до землі. Вода витікає поступово, добре зволожуючи ґрунт.

2. Звийте джгут з вати так, щоб він стоншився, як хвостик щура, викладіть його спіраллю навколо квітки, а товстий кінець (15— 20 мм) занурте у банку з водою.

3. У міцний поліетиленовий мішок налляйте води, у горловину помістіть квітковий горщик (з отвором у днищі) й закріпіть резинкою. Дно горщика не повинно торкатися поверхні води. Випаровуючись, вода зволожуватиме ґрунт.

4. Квіти у горщиках, установлених в кронштейнах на балконі, швидко пересихають. Пропонуємо низ горщика обгорнути поліетиленовою плівкою, обрізавши кінці, що виступають. Плівка суттєво зменшить випаровування. А крізь неї видно, чи є вода під квіткою, чи її треба доляти.

5. Коли варите кофе, не викидайте кофейну гущу. Змішана з цукром, вона є чудовим добривом для кімнатних рослин.

6. Для зрізаних квітів підійде будь-який посуд, окрім металевого, оскільки іони металу переходять у воду й роблять її шкідливою для рослин.

7. Деякі квіти потребують особливого догляду. Так, у мімози, бузку, акації, перед тим, як ставити їх у воду, бажано розщіпити кінцівки стебел. Пахучий горошок добре зберігається у воді, яку 2 — 3 рази на день міняють. Незабудки треба ставити у прохолодне місце, воду не міняти, а кожного дня потрошку підливати свіжої.

8. Для зберігання зрізаних гвоздик і троянд у продажу є препарат "Нора". Гвоздики при його застосуванні стоять у вазі до 20—25 днів, а троянди до 12—15 днів. Але якщо до занурення у розчин з препаратом квіти встигли підв'янути, бажаного результату не чекайте.

9. Гвоздика не виносить шуму: якщо поставити її поруч з радіоприймачем, вона зав'яне.

Домашнє господарство

1. Щоб підреставрувати невеличку протертість на хутряній шапці, комірці, шубці, необов'язково звертатися в ательє. Спочатку розчішіть хутро гребінцем і зберіть вичісану шерсть. Потім акуратно покладіть шерстяні волокна на потертій ділянці, змащеній заздалегідь клеєм "Момент".

2. Звичайно, підгорнувши низ штанів, їх підшивають. Замість ниток можна нанести по периметру низу брючин шар клею ПВА шириною 5 мм. Коли клей підсохне, пропрасуйте підгиб через вологу марлю. Такий підворот тримається відмінно, крайки не бахромчають, під час прання його можна відгорнути, а після пропрасувати.

3. Доцільно пришивати до верхнього одягу не одинарну, а подвійну вішалку. Перевага двох петель очевидна: їх легко пришити, можна користуватися будь-якою або двома водночас і, нарешті, не доведеться вислуховувати докори гардеробниці за пальто, що здано з обірваною вішалкою.

4. Ремонтуючи шерстяну одежу, з'єднайте якомога ближче кінці розриву, змастіть шматочок цієї самої матерії яєчним білком, підкладіть під розірване місце і пропрасуйте зі зворотного боку гарячою праскою.

5. Перед тим як підшивати поділ сукні, повісьте її на кілька днів на плічка, матеріал витягується.

6. Одежу із штучного шовку чи шерсті не слід часто прасувати, незважаючи на те, що вона легко мнеться. Від прасування одежа псується. Краще чистити ці речі вологою щіткою й вішати у тінистому місці. Від вологи зморшки випрямляються, і тоді можна злегка розпрасувати одежу.

Поради господарю

Цанговий олівець допоможе втримати і гайку, і болт, щоб встановити їх під час ремонту в транзисторному приймачі, будильнику чи іншому приладі, де є дрібні деталі, в умовах обмеженого простору.

Втримати болт і протиснути його в глибокий паз можна також з допомогою дротяного гака, притримуючи його викруткою. Гак легко виймається після кількох поворотів викрутки, болт залишається у гнізді і його потрібно лише догвинтити.

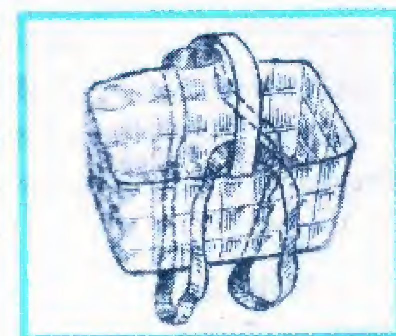
Є одна перевірена хитрість: заповніть шліц гвинта пластиліном або жувальною гумкою так, щоб гвинт тримався на викрутці, і тоді можна добратися до найглибшого гнізда — це залежить тільки від довжини викрутки.

Не варто засмучуватися через відсутність гачків для штор, їх з успіхом можна замінити канцелярськими скріпками.

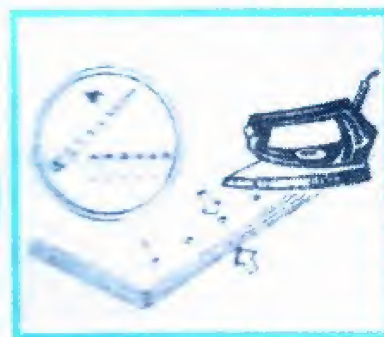
Кільце з паска, просунуте в ручки кошика, як показано на рисунку, перетворить її на щось подібне до рюкзака і полегшить перенесення вантажів.

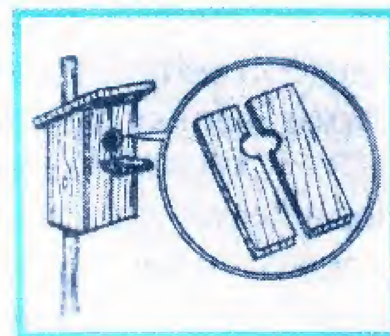
Прати дрібні речі під час подорожі, в готелі найзручніше в поліетиленовому пакеті, розминаючи його в руках. Це дозволяє зробити замочування, заощадить мийні засоби і суттєво зменшить ризик пошкодити, наприклад, панчохи чи колготки.

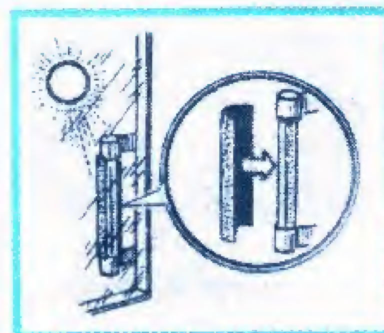
Порожній поліетиленовий стрижень від кулькової авторучки можна використати для зшивання перфорованих аркушів паперу. Для цього слід відрізати шматочок, який точно відповідає товщині стопки паперу, що зшивають, і щільно притиснути гарячою праскою.

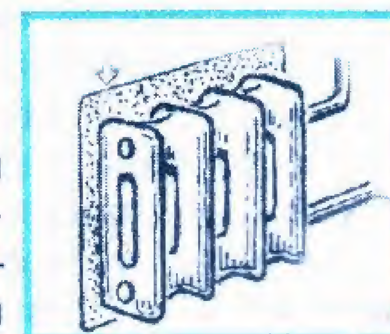
Зробити отвір у шпаківні можна і без коловорота. Достатньо розколоти лицьову дошку шпаківні по центру і вирубати стамескою чи сокирою півотвори необхідного розміру, після чого знову з'єднати половинки на шипах з цвяхів без шляпок.

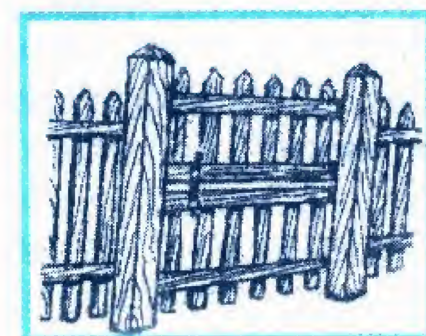
Захистіть бік термометра від прямих сонячних променів з допомогою найпростішого відбивача — шматка фольги, затиснутого в пластмасові обойми. Так ви забезпечите точність показань приладу в будь-яку погоду і час доби.

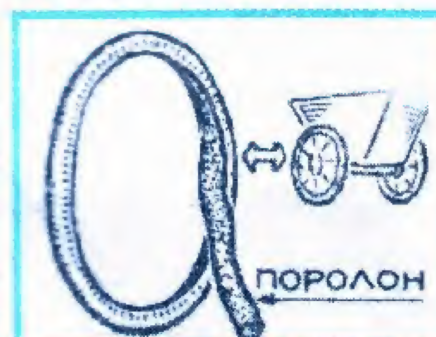

Алюмінієва фольга, наклеєна на стіну за батареєю центрального опалення, поліпшить обігрівання кімнати за рахунок відбиття теплового випромінювання радіатора.

Якщо хвіртка на вашій присадибній ділянці складатиметься з двох стулок — верхньої і нижньої, — ви легко зможете потрапити на дачу навіть після сильного снігового заносу. Влітку обидві стулки скріплюють між собою за допомогою віконних шпінгалетів.

Якщо камера садового возика на гумовому ходу не підлягає відновленню, а заміни немає, можна успішно продовжувати експлуатацію "транспортного засобу", щільно заповнивши покришки поролоном.

Замість решітки чи килимка біля входу в садовий будиночок можна встановити невелике коритце — у ньому зручно очищати гумове взуття від бруду під

час негоди. Воду потрібно іноді міняти, але можливий і інший варіант — рідше виходити надвір під час дощу.

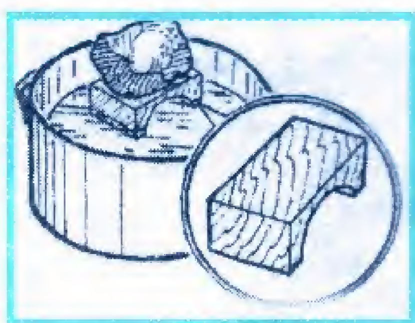
Як забити маленькі цвяхи чи вгвинтити шурупи у важкодоступних місцях? Для цього зручно використовувати простий тримач — шматочок пористої гуми з розрізом на кінці. Влучити молотком по пальцях у цьому випадку буде набагато складніше.

Як вберегти очі під час роботи з цибулею чи хроном:

1) захистіть очі окулярами для плавання;

2) перекручуючи цибулю чи хрін, помістіть їх у целофановий пакет, закріпивши його на горловині м'ясорубки, такий же пакет надіньте на вихідну частину для збирання продукту;

3) на кухонному столі встановіть побутовий вентилятор, який струменем повітря здуватиме їдку летку речовину.

Під час засолювання овочів зробіть під гнітом трохи підняту площадку. На неї можна буде покласти будь-який вантаж і він залишиться сухим, навіть якщо кришка діжки чи бачка повністю зануриться у розсіл.

Працювати під напругою категорично не рекомендується. Але якщо все ж ви вимушені ремонтувати слабкострумову апаратуру без вимкнення джерела струму, надіньте на робочу частину викрутки поліхлорвінілову трубку, залишивши відкритим лише кінчик леза. Ризик короткого замикання значно зменшиться.

Щоб дрібні курячі яйця не розбилися у занадто просторих для них гніздах пластмасового кошика, на дно кожного гнізда наклейте шматочок поролону.

Жалюзі завжди в моді

А чи знаєте ви, що жалюзі — це не новостворене модне віяння? Їм понад 500 років. Слово "жалюзі" походить від французького jalousie (букв. ревнощі, заздрість) — багатостулкові віконниці і штори з нерухомих пластинок для регулювання світла і повітряного потоку в кімнатах. Схоже за звучанням і змістом слово існує і в італійській мові "gelosia". Є навіть легенда, що жалюзі придумали ревниві чоловіки, щоб закривати вікна своїх домівок від настирливих залицяльників.

Хто знає чи це правда, та, зважаючи на наші зовсім не тропічні кліматичні умови, думаю, питання захисту приватного життя для багатьох все ж є актуальним. Щоб переконатися в цьому, достатньо глянути пізно ввечері на вікна приватних будинків. Третина з них точно буде щільно закрита жалюзями. Але в день жалюзі виконують свою головну місію — захищають від палючих сонячних променів.

Взагалі, жалюзі мають багато переваг перед звичайними шторами:

*антистатичне покриття,

*можливість зміни напрямку та інтенсивності сонячних променів, що проникають у приміщення,

*регулювання теплових і повітряних потоків,

*звукоізоляція,

*захист від сторонніх очей, у той час як ви можете бачити все, що відбувається зовні,

*зручність в експлуатації,

*просте очищення від пилу.

Усі види жалюзі (окрім рулонних) складаються з ряду паралельних пластинок — ламелей. Їх виготовляють з різних матеріалів — дерева, тканини, пластика, металу. Залежно від ступеня прозорості ламелей жалюзі поділяють на розсіювальні та світлонепроникні.

За місцем монтажу жалюзі бувають:

* звичайні (кріплять на віконний проріз, до стіни чи стелі над вікном),

* міжрамні (розміщують у внутрішньому просторі двостулкових вікон),

* мансардні (встановлюють на відкидні чи похилі рами).

Відповідно до способу кріплення ламелей розрізняють

* горизонтальні,

* вертикальні,

* рулонні та

* захисні (ролети, рольставні) жалюзі.

Горизонтальні жалюзі виготовляють, як прави-

ло, з алюмінію та дерева. Кольорова гама алюмінієвих жалюзей варіюється від "холодного" алюмінію до яскравих насичених тонів. Найпопулярнішими кольорами є сніжно-білий, срібний і золотистий. Як тільки на ринку України з'явилися жалюзі, то найбільшої популярності з них здобули саме алюмінієві горизонтальні. І на теперішній час вони залишаються найдешевшим варіантом для тих, хто хоче захистити своє помешкання від палючого літнього сонця. Адже відомо, що в кімнатах, де на вікнах є жалюзі, температура на 3—4 градуси нижча. Єдиним недоліком алюмінієвих жалюзі є брязкотіння від найменшого руху ламелей.

Конструкція горизонтальних жалюзей складається з верхньої та нижньої рейок, між якими за допомогою мотузків і сходинок кріпляться ламелі. На верхній рейці розміщений механізм керування. З допомогою нього здійснюється поворот ламелей на заданий кут і фіксування положення ламелей на бажаній висоті. Саме завдяки зміні кута нахилу ламелей ми можемо регулювати пропускну і відбиваючу властивості та створювати неповторний ефект розсіяного світла. Керування здійснюється з допомогою палиці або шнура, які також кріпляться на верхній рейці.

Вертикальні жалюзі складаються з верхнього карниза та шнурів керування, які здійснюють поворот ламелей навколо своєї осі на 180 градусів і переміщують їх:

— в бік, протилежний мотузці керування,
— в бік мотузки керування,
— від центра рівномірно до боків,
— до центра.

Для керування жалюзями можна встановити карниз з електроприводом, який значно спростить ваші дії і додасть зручності. Електропривод складається з двох окремих двигунів: один рухає ламелі по карнізу, другий — забезпечує їх поворот. Керувати елекроприводом можна з допомогою дистанційного пульта чи настінного перемикача.

Найважливіша деталь у цій конструкції — бігунки — пристрої, з допомогою яких ламелі рухаються по карнізу. Усі вони виготовляються з пластика. І саме від їх якості залежить робота всього механізму. Для того щоб ламелі не рухалися від поривів вітру з вікна, у нижню загнуту частину кожної з них вкладають декоративні вантажики. З цією ж метою внизу всі ламелі з'єднуються ланцюжком.

Вертикальні жалюзі роблять із тканини, пластика, дерева або мультифактури.

Найбільш популярні та доступні для середнього споживача жалюзі з тканини. Тканина, зазвичай, — 100-відсотковий високоякісний поліестер. Це дуже міцний водонепроникний матеріал, поверхня якого не горить і має надзвичайні антистатичні властивості, і, що найголовніше для наших домогосподарок, пил на нього майже не сідає. Широка палітра кольорів і рельєфність малюнка тканини неодмінно зроблять ваш інтер'єр вишуканим і затишним. Останнім часом стало дуже модно комбінувати жалюзі зі шторами. Для цього ідеально підходять жалюзі з тканин пастельних тонів. Варто зауважити, що під впливом температурних перепадів жалюзі з тканини часто деформуються, втрачаючи свою початкову форму, тобто мають нетривалий термін експлуатації.

Жалюзі з пластика використовуються, як правило, в приміщеннях з високими гігієнічними вимогами, наприклад у лікарнях, лабораторіях. Для домівок і офісів замовляють фігурні пластикові жалюзі з ламелями у вигляді хвиль, зигзагів тощо. На відміну від жалюзі з тканин цей тип жалюзі добре тримає форму, але якщо пластик неякісний, то з часом під дією сонячних променів він втрачає колір.

Жалюзі з дерева використовують для декорування вишуканих дорогих робочих кабінетів, вони незамінні на кухні. Ці жалюзі виготовляють з міцних, але легких порід дерев (пробкового дуба, липи.). Переваги цього типу жалюзі незаперечні — натуральний, екологічно чистий довговічний матеріал.

Варто зауважити, що хоча й існує умовний загальноприйнятий стандарт довжини та ширини ламелей, але все можна змінити залежно від ваших побажань.

Рулонні жалюзі ще донедавна вважалися новинкою на ринку України. Вони складаються з карниза та рулона суцільної тканини. Тканина може зовсім не пропускати світла або пропускати його до 75 відсотків. На теперішній час дуже популярні однотонні плісеровані тканини яскравих тонів. Дуже гарно виглядають жалюзі з білого мльону, парусини, парчі та щільних тканин з металізованими нитками. Цей тип жалюзі часто йде як доповнення до ансамблю штор і тюлю, і рідко використовується самостійно. Виробники рулонних жалюзі поділяють їх на римські, французькі та японські.

Крім внутрішніх жалюзі, які ми розглянули, є ще й зовнішні системи (маркізи, рафштори та ролети), що кріпляться за вікном на фасаді будинку. Вони надзвичайно поширені ще з 50-х років минулого століття. Але в Україні користуються популярністю лише захисні ролети (рольвіконниці). І більшість власників приватних будинків навіть і не здогадується, якими гарними, яскравими, з підкресленою індивідуальністю можуть стати фасади їх будинків завдяки вишуканим маркізам і зручним рафшторам. А фасад будинку, як кажуть, це обличчя власника.

Про ці, поки що нові для України, жалюзі розповість директор компанії "Варема-Україна" **Мягкий Ігор Іванович.**

Кор.: *Ігоре Івановичу,не всі наші читачі знають, а що ж собою являють маркізи і рафштори?*

Маркіза — це зажди надійний захист від сонця. У непогоду їх легко можна прибрати(звернути).

Рулонні штори (тканинні ролети) створюють у кімнаті особливий затишок.

Колір рафиторів зовні будинку добирають відповідно до його кольорового оформлення

Вертикальні жалюзі з оптимізацією денного світла. Так верхнє з'єднання через відповідний механізм можна повертати, відкриваючи верхню частину жалюзів, а нижнє з'єднання при цьому не повертається.

— Маркізи й рафштори — одна з найефективніших і функціональніших систем зовнішнього сонцезахисту. Вони є невід`ємною і гармонійною частиною сучасних архітектурних споруджень. Системи зовнішнього сонцезахисту нададуть вашому будинку індивідуальності та неповторності, а всередині приміщення створять приємний мікроклімат.

Кор.: *Наскільки мені відомо, Ваше підприємство є офіційним представником відомої в Європі компанії Warema. Чи не так?*

— Дійсно, "Варема-Україна" є офіційним представником в Україні компанії Warema, яка вже 50 років лідирує на ринку Німеччини. Головний напрямок діяльності концерну Warema — сонцезахист. Продукт Warema добре відомий не лише в Німеччині, а й у всій Європі та за її межами. І ми сподіваємося, що тепер і українці зможуть гідно оцінити її продукцію.

Кор.: *А скажіть, які переваги фасадних жалюзі перед внутрішніми?*

— Перевага одна, але дуже суттєва: встановивши зовнішні жалюзі, ми не допускаємо прямі сонячні промені до віконного профілю, склопакета, підвіконня. Відповідно вони не нагріваються і не віддають величезну кількість тепла приміщенню. Ось тому, навіть у спекотний день, ми маємо змогу підтримувати в приміщенні бажаний мікроклімат.

Кор.: *А чи важко ними керувати? І як вони використовуються в осінньо-зимовий період?*

— Керувати системами сонцезахисту дуже легко. Це може бути:

- ручне,
- дистанційне,)
- автоматичне управління.

В осінньо-зимовий період системи працюють так само, як і влітку. Виняток становлять періоди шквальних вітрів, сильних дощів або снігопадів.

Кор.: *За якою адресою Вас можна знайти?*

Наша адреса *" Варема-Україна" 03049, м. Київ, вул. Курська, 5, тел.: 248-78-41, 531-88-91. Сайт www.warema.com.ua.*

E-mail: info@warema.com.ua.

Кор.: *І насамкінець. Якою інформацією повинна володіти людина, яка вирішила замовити у вас фасадні жалюзі?*

— Фасадні жалюзі можна встановити на вікнах будь-якого розміру і форми. Тому, якщо у Вас виникло бажання встановити маркізи, рафштори чи ролети, достатньо просто звернутися до нас. Наші спеціалісти безкоштовно приїдуть і проведуть необхідні заміри, а досвідчені дизайнери допоможуть зорієнтуватися серед розмаїття кольорів і текстур.

Ірина Пилипчук

Піч для випікання хліба

На присадибній ділянці можна спорудити піч для випікання хліба й приготування їжі. Вона може бути цегляною або засипною. Остання простіша й не потребує дефіцитних матеріалів.

Порада
Засипну піч краще споруджувати подалі від будинку й господарських приміщень. Це істотно спростить конструкцію і відпаде необхідність у дотриманні багатьох протипожежних заходів.

Насипають піщаний майданчик розміром 1,5х1,5 м і товщиною 10 см, зверху кладуть кругляк — це фундамент печі. Якщо кругляка немає, то насипають шар щебеню чи гальки товщиною 5—7 см і вирівнюють майданчик цементним розчином. На фундамент установлюють кожух печі у вигляді зрубу або дощаного короба. Його функція — утримувати засипку і, частково, зовнішню теплоізоляцію. Засипають (забутовка) короб каменем, піском, галькою, щебенем, гравієм спочатку до рівня підлоги печі (нижня частина, під топку) — близько 40 см від рівня фундаменту. Потім кладуть підлогу й роблять полицю ніші перед нею. Найкраще використовувати для цього червону повнотілу глиняну цеглу (силікатна, дірчаста чи щілинна не придатні для спорудження печі). На підлогу встановлюють металеву топку або споруджують її з цегли, як цегляну піч, прибивають до кожуха бляшану обшивку ніші, встановлюють трубу і засипають кожух каменем чи іншою засипкою. Металеву топку можна виготовити із залізної бочки (нижньої чверті), вирубавши її зубилом або вирізавши автогеном.

Порада
Засипка кожуха має бути щільною й повинна відігравати роль теплоізоляції та акумулятора тепла. Камінь і галька мають бути щільних порід. Не використовуйте піщаник, вапняк, доломіт, діабаз, сланці, тому що при нагріванні вони розтріскуються. Це особливо важливо в зоні найвищих температур — підлозі й заслінці металевого склепіння топки.

Фундамент для стаціонарної цегляної

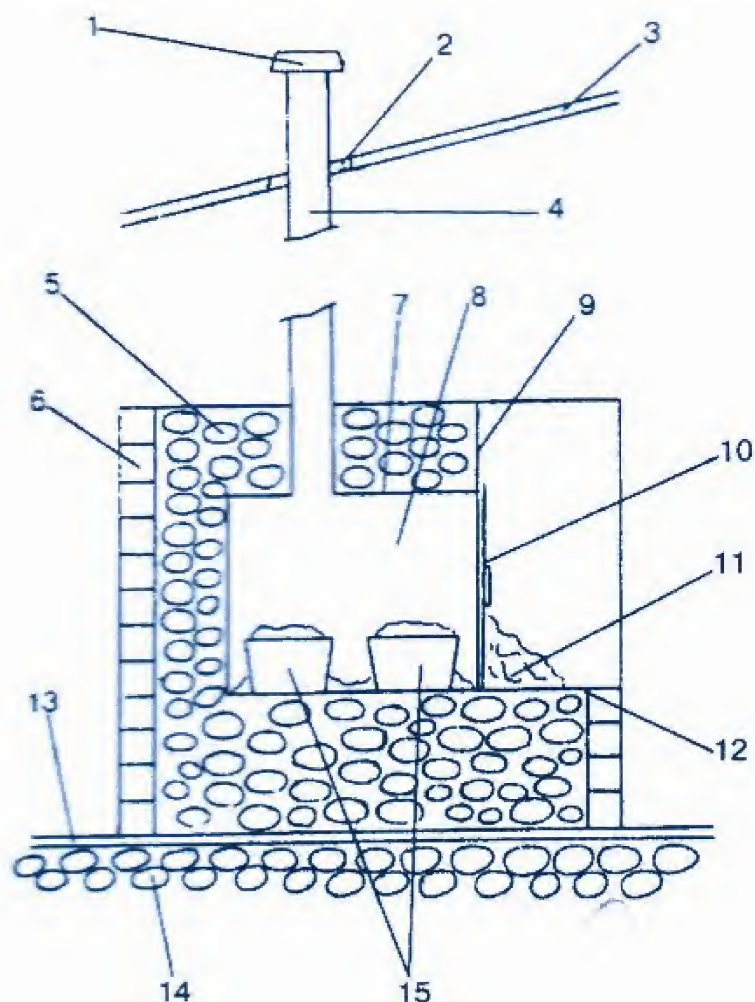

Рис. 1. Піч для випікання хліба: 1 — заглушка; 2 — переділка; 3 — навіс; 4 — труба; 5 — засипка; 6 — дерев'яний кожух; 7 — склепіння топки; 8 — топка; 9 — металева обшивка ніші; 10 —заслінка; 11 — вугілля, що горить; 12 — підлога печі; 13 — вирівняний майданчик; 14 — фундамент; 15 — форми з хлібом

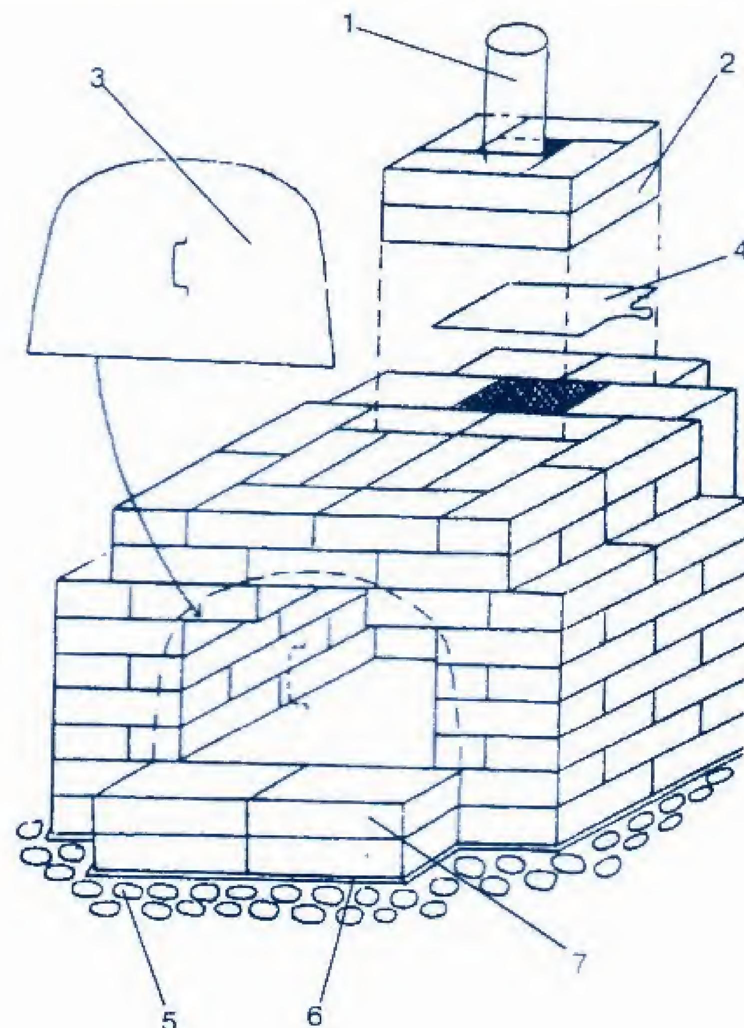

Рис. 3. Цегляна піч:
1 — труба; 2 — димохід; 3 — заслінка; 4 — засувка; 5 — фундамент; 6 — вирівняний майданчик; 7 — поріг

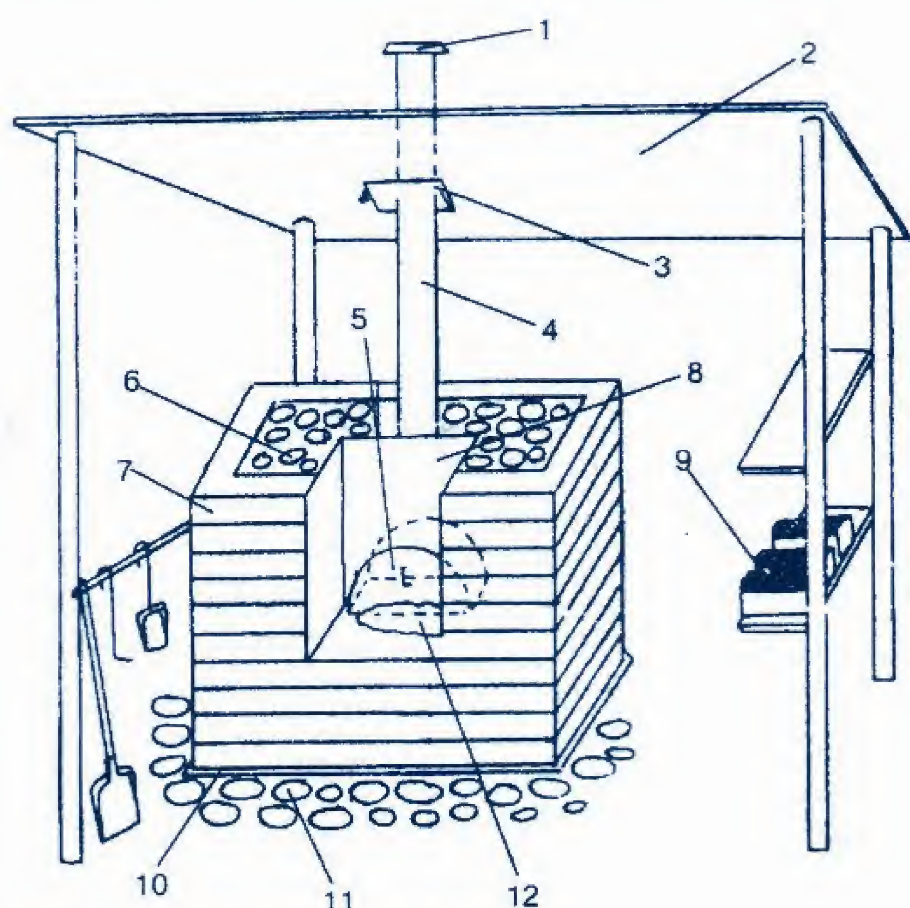

Рис. 2. Піч для випікання хліба:
1 — заглушка; 2 — навіс; 3 — переділка; 4 — труба; 5 — заслінка; 6 — засипка; 7 — дерев'яний кожух; 8 — металева обшивка ніші; 9 — форми з хлібом; 10 — вирівняний майданчик; 11 — фундамент; 12 — вугілля, що горить

печі кладуть так само, як і для засипної, але бажано використовувати брукове каміння. В іншому разі доведеться влаштовувати шар гідроізоляції (толь, руберойд), оскільки цегла гігроскопічна.

На рисунках 1 — 3 зображені найпростіші конструкції печей з перекриттям топки "напуском". У місці перекриття цеглини кладуть так, щоб вони звішувалися всередину, а наступні ряди утримують ці цеглини й перекривають зазор. У такий спосіб можна зробити топку шириною близько 380 мм і місткістю 4 — 6 великих хлібних форм. Витрачається на таку піч 160 цеглин стандартного розміру (250x120x65 мм).

Порада
Цеглу перед кладкою слід вимочити у воді до повного насичення (припиняють виділятися бульбашки повітря). Це підвищує зчеплення цеглин з розчином і, відповідно, міцність кладки.

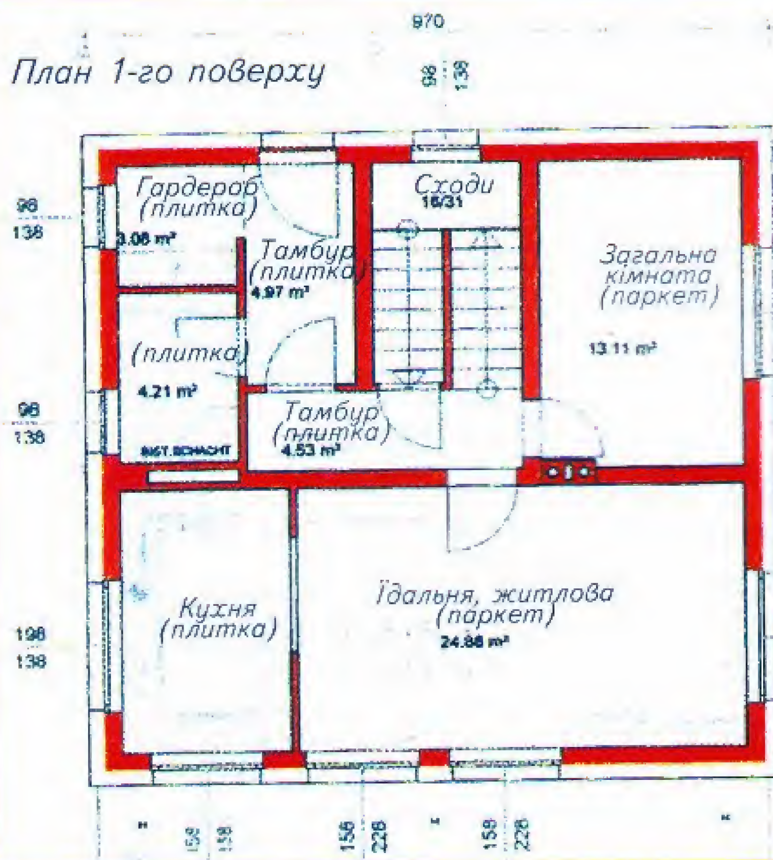
Цегляну піч кладуть не на цементному, а на глиняному розчині. Для цього за два дні до початку робіт глину заливають водою в дерев'яному або металевому ящику. Періодично, два-три рази на день, глину перемішують лопатою. Потім її проціджують через сітку з чарунками 3x3 мм. Отриману сметаноподібну масу змішують з 1—2 частинами піску, просіяного через сито з чарунками 1 мм. Кількість піску тим більша, чим масніша глина. Добрий розчин не містить грудочок, має шорстку поверхню, не налипає на лопату й легко вичавлюється зі шва при натисканні на цеглину рукою.

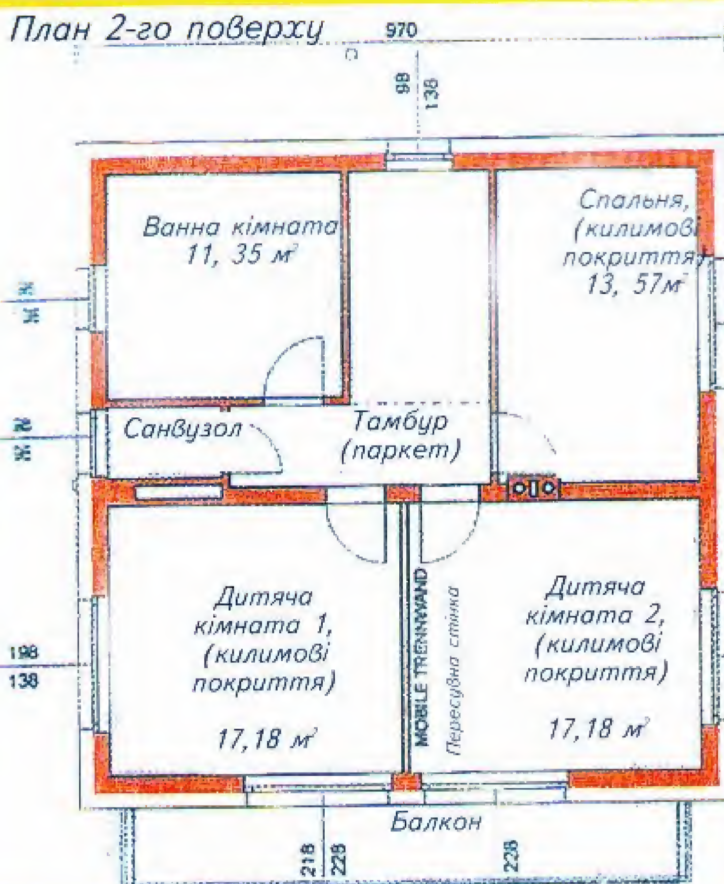
Як планують оселю в Австрії?

Будинок для багатьох поколінь*

До односімейного будинку, який зводять для трьох поколінь, тобто більш як на 100 років, можуть бути поставлені різноманітні вимоги. Адже кожен господар може по-різному використовувати приміщення і по-різному їх меблювати.

Як правило, на першому поверсі розміщують жилу

кімнату і їдальню. Інколи це може бути велике приміщення без розділяючої стінки і, можливо, з інтегрованою кухнею. Тут у більшості випадків передбачають "універсальне приміщення", що може слугувати як робоча кімната, гостьова, юнацька чи спальня. На першому поверсі планують туалет, душову, щоб старше покоління мало можливість тут жити, оскільки з роками все важче підніматися сходами. Крім того,

** У плануванні будинку використані елементи вчення фен-шуй.*

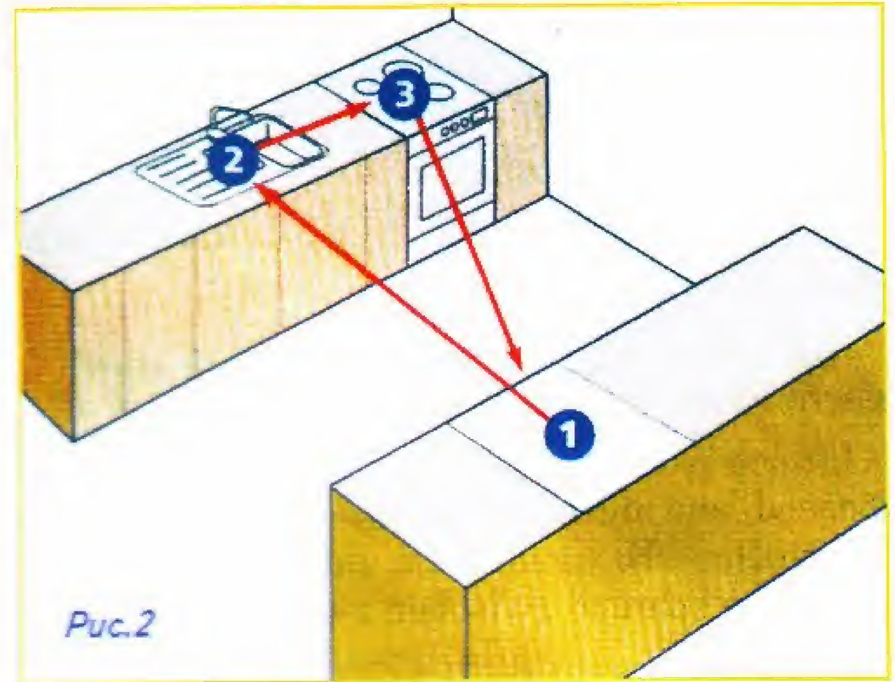

Рис.2

під одним дахом можуть жити два покоління. Враховуючи місцеві умови (ухил і форму ділянки, джерело шуму тощо), можна перемістити деякі приміщення на верхній поверх. Однак це має відповідати раціональному розподіленню тепла в оселі (спальні — холодніші, жилі кімнати — тепліші) і сприяти економії енергії. Приміщення другого (мансардного) поверху — дві дитячі і спальню батьків — роблять, як правило, однаковими за розмірами. Це дає можливість при необхідності змінити використання кімнат і пристосувати їх відповідно до потреб. На другому поверсі мають бути всі приєднання для кухні, тобто необхідна інсталяційна шахта. У разі потреби проживання в будинку двох сімей, його можна легко, без зайвих витрат коштів і часу, відповідно переобладнати. При цьому батьки переміщаються на перший поверх, а діти — на другий. Одна дитяча кімната переобладнується на жилу, друга — на кухню-їдальню. Оскільки розділяючу стінку роблять пересувною, то відпадає потреба в будівельних роботах. Третя кімната стає спальнею для молодої сім'ї. Відповідні плани зображені на рис.1. **Зовнішній вигляд будинку і детальне планування наведені у журналі "Наш дім", № 4 за 2005 рік.**

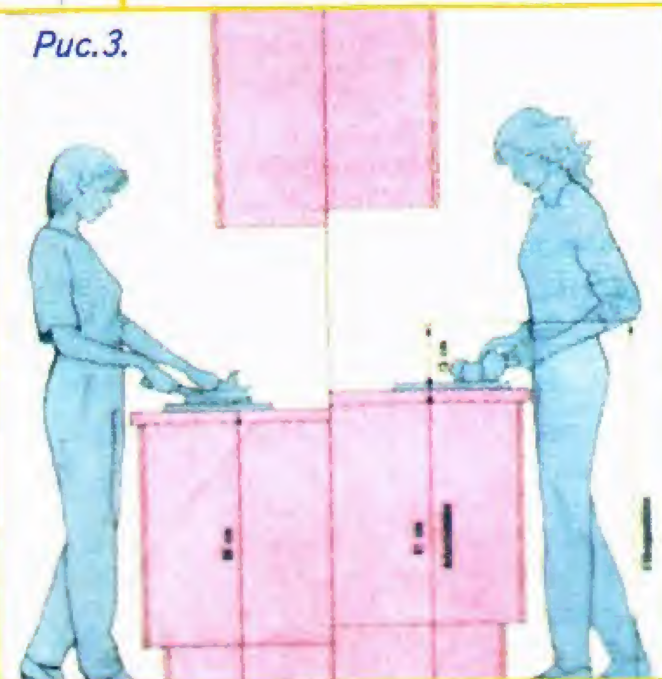

Рис.3.

Під час планування будинку треба враховувати кошти на його зведення, а також на подальше обслуговування (опалення, ремонт, догляд тощо). Скажімо, зменшення площі оселі на 10 м² суттєво економить кошти на будівництво, тому необхідно детально прораховувати розміри будівлі. Підвал як місце зберігання овочів і фруктів останнім часом втрачає своє значення. Багато забудовників відмовляються від планування в оселі підвалу, а, інколи, й гаражу, зводячи простий навіс для авто.

Важливий етап планування — правильне і доцільне розміщення кімнат за сторонами світу. При цьому жилі й кімнати відпочинку орієнтують на південь, а допоміжні приміщення — на північ. Спрямування на захід

Рис.4

Рис.5

чи схід залежить від часу перебування мешканців в оселі. Має значення вид на озеро, сад або чудовий ландшафт, що може суттєво вплинути на орієнтацію будівлі. Приміщення групують за функціями: кухня та їдальня, житлова кімната і зимовий сад, спальня та ванна кімната тощо.

Передпокій — перше приміщення, яке бачить відвідувач. Отже, воно має бути запрошуючим, як візитна картка. Для стін обирають легкі для догляду, але стійкі матеріали. Скажімо, підлогу роблять з натурального каменю, кераміки або викладають плиткою. Кольори для передпокою, вестибуля, сходової клітки рекомендуються сонячні світло-жовті, теракотові, априкот, зелені й білі.

Житлова кімната — місце комунікації і відпочинку для всієї сім'ї. В ідеалі доцільно мати дві зони — куточок для відпочинку і для розмов.

Центр комунікації житлової кімнати — меблевий куток. Звідти має добре проглядатися все приміщення, двері, вікна. Меблевий гарнітур повинен бути зручним для тривалого сидіння. Його мала висота спричиняє незручність під час сидіння, а також при вставанні. Відстань до телевізора має становити близько 5 діагоналей екрана.

Фарби житлової кімнати мають бути активні — яскраво-жовті, оранжеві або червоні. У зоні відпочинку доцільно застосовувати пастельні фарби. Навіть, якщо кожна зона відповідно до призначення зберігає свій акцент, то загальний фарбовий спектр має бути врівноважений. Наприклад, червоний і жовтий урівноважують спокійними фарбами, і навпаки.

Їдальня має знаходитися біля кухні, хоча можуть суміщатися дві функції в одному приміщенні — в кухні-їдальні. Найважливіші меблі — стіл, величина якого залежить від кількості персон. На одну особу потрібно 60—70 см місця. Виходячи з цього можна визначити периметр стола. Форма його повинна бути гармонійною, що сприяє спілкуванню. Скажімо, круглі й овальні столи гармонійніші і практичніші за довгі та прямокутні. Скляні столи мають бути покриті скатеркою, інакше виникає відчуття нестабільності. Навколо столу планують відстань 90 см, у разі використання крісла-каталки — навіть 140 см.

Зона приймання їжі — активна житлова частина, тому використовують тут яскарво-жовті кольори, оранжевий або червоний з метою стимулювання апетиту. У разі суміщення житлового приміщення з їдальнею необхідно вдумливо добирати кольори, щоб добитися гармонії.

Кухня. Ідеальним є прив'язка кухні та їдальні до житлової кімнати. Під час приготування їжі має проглядатися все приміщення. Якщо під час приготування їди особа змушена стояти спиною до дверей, то рекомендується встановити дзеркало для відповідного огляду. Недоцільно встановлювати рядом плиту і мийку.

Фарбувати кухню слід у світлі, повітряні, теплі кольори. Жовті, червоні, зелені та білі — ідеальні для кухні. Холодні кольори (сині та сірі) краще не використовувати. Основний трикутник кухні — холодильник (шафа) з продуктами, робоче місце і плита (рис. 2). Доцільно мінімізувати кількість рухів і оптимізувати відстань. Аргономічно правильна висота робочого місця є важливим моментом для зручного виконання необхідних операцій. Відповідні розміри наведені на рис. 3. Навісні ящики кріплять на висоті 50 см над робочим місцем, витяжку — на висоті 65 см над електроплитою і 90 см над газовою.

Робоча кімната (рис. 4), якщо вона передбачена, має бути вибрана так, щоб ніхто не заважав і в наявності було природне освітлення. В ідеальному випадку робоча і житлова зони мають бути розділені шафою або рослинами, щоб ніхто нікому не заважав. Адже в домі мешкають й інші члени сім'ї. Письмовий стіл встановлюють по можливості далі від дверей і до стіни так, щоб працюючий за ним мав огляд всього приміщення, дверей і вікон.

У робочому кабінеті уникають світло-темних контрастів. Ідеальними є світлі фарби, які сприяють концентрації уваги та активізують її.

Дитяча (рис. 5). Діти "наповнюють" весь будинок і сад і тримаються, як правило, біля дорослих. Дитяча використовується часто як місце "відступу". Однак кімната повинна змінюватися відповідно до віку дітей. Вона має бути водночас і спальною, і гральною, і учбовою кімнатою, інколи для кількох поколінь дітей. У кімнаті необхідно уникати гострих кутів стін і меблів, щоб запобігти травмуванню дітей. Не встановлюють ліжко між дверима і вікном, а також під низькими балками даху. Ліжко повинно мати солідну частину місця для голови й ніг і стояти біля стіни. Це надає дитині захищеності.

Маленькі діти потребують багато місця, але мало меблів. Для них влаштовується миле і спокійне "гніздечко", що відповідає зросту дитини.

Діти, що ходять до дитячого садочка, потребують багато місця для гри і різних занять, тому для цього передбачається вільна площа. Спілкування дітей відбувається не тільки мовою, а й через гру з невиди-

Рис.6

мими друзями і постатями з допомогою малювання і рисування. Для цього необхідно обладнати кімнату відповідними меблями. Дитячі кімнати не слід фарбувати яскравими або темними кольорами, оскільки діти і без того жваві й активні. Яскраві та темні фарби можуть спричинити неспокій, нервовість або спровокувати безсоння. Пастельні фарби з палітри веселки добре сприймаються дітьми.

Якщо дитина ходить до школи, то стіл має бути добре освітленим, стілець повинен відповідати анатомічним вимогам, в кімнаті треба щоб було достатньо місця для шкільних речей. Денне світло має падати зліва. Для вибору оптимального місцезнаходження стола слід звернути увагу на те, щоб дитина сиділа спиною до стіни і могла проглядати двері і все приміщення. Це надає дитині впевненості і захищає від раптових відвідувачів. Споглядання у вікно вводить дитину в мрійливість і заважає концентрації уваги. В ідеалі добре, коли спальне місце і письмовий стіл оптично розділені. У сучасних умовах важко уникнути наявності компютера у спальні вже старших дітей. Але тоді треба витримувати відстань від комп'ютера до ліжка не менше як 2 м. Доцільно у дитячій влаштовувати знеструмлену зону. Адже не слід недооцінювати впливу електросмогу на організм дітей. І ні в якому разі не встановлювати телевізор у дитячій. Юнацька потребує ще більшого простору для друзів, ящиків для речей тощо. Отже, її планують по можливості просторою.

Спальня (рис.6). Вчення фен-шуй зараховує спальню до найважливіших приміщень оселі. Адже в ліжку ми проводимо третину свого життя і спальня є місцем регенерації наших сил та енергії, а також зоною інтимності. Отже, її облаштовують з усією зручністю та повагою. Тут не повинно бути шуму і протягів. Ідеально, якщо вона розміщенна подалі від основних вхідних дверей і не межує з ванною й туалетом. Зайва енергія заважає сну, тому треба усунути все, що її притягує. Отже, зеркала розміщують на внутрішній стороні дверей шаф. Уникають картин з негативним сюжетом, кристалів і наявності багатьох рослин. Недоцільно мати у спальні багато дверей, приладів, що продукують електромагнітні поля. Бажано мати знеструмлювач електороенергії поза спальнею. Слід уникати важких темних меблів, а також книжкових етажерок, письмових столів і непотрібних предметів у шафах. Не бажані в спальні предмети з гострими кутами, ідеальними є заокруглені. Не допускається розміщення ліжка між дверима і вікном, оскільки особа постійно перебуває на протязі, що спричиняє неспокійний сон. Не розміщують ліжко під надто низькими й косими балками або під важкими опорами даху. Проте, чи буде сон комфортним — "вирішує" ліжко. Воно має бути на 20 см довшим за тіло особи і на 90—100 см ширшим. Навколо ліжка має бути вільна зона мінімум 80 см, місце для одежі й освітлення, що регулюється.

Для солодких снів у спальні рекомендуються пастельні фарби — рожеві, апрікот, світло-голубі або зелені. Ні в якому разі червоні, адже це — чиста енергія!

Ванна кімната. Не має значення, чи є велике приміщення для влаштування ексклюзивної ванни, чи наявна невеличка площа на скосі мансардного поверху, спланувати ванну кімнату можна в будь-якому разі досить пристойно. З допомогою сучасного дизайну вона буде світлою, з бажаним комфортом, нестиме радість. Маленькі ванни кімната — це випробовування і виклик для архітекторів. Кожен маленький куточок необхідно використати. Світлі фарби, продумане місцеве освітлення, відповідно до метражу встановлене обладнання — чинники успішного планування. Навіть коли площа приміщення не перевищує 4 м ^{2}, можливе влаштування затишної кімнати, із сидячою ванною, кутовим столиком та іншими необхідними дрібницями. Ванна кімната — це взірець чистоти і свіжості, тому застосовують тут білі й холодні фарби.

Туалет. Протягом року людина проводить у туалеті понад 120 годин, а це становить три робочі тижні! Отже, його планування (розміри) і облаштування слід добре продумати. Зокрема, обрати короткий і зручний шлях, адже з роками ми стаємо менш рухливими. Двері повинні відчинятися назовні. Між туалетом і пе-

Чи поєднуються фен-шуй і Україна?

Останнім часом багато говориться про китайське вчення фен-шуй у будівництві, видаються товсті книжки на цю тему. А взагалі, чи придатне воно для України, для наших традицій? І чи можна його подати тезисно?

І. Приходько,
Полтавська обл.

Фахівці вважають, що більшість положень цього вчення можна застосовувати в Україні під час проектування і будівництва оселі. Розглянемо це питання стосовно будівлі поетапно. Ось яких положень треба дотримуватись.

Передпокій, сходова клітка. 1. Шлях тримати вільним, не допускати тісноти. 2. Наявність дзеркал "робить" проходи ширшими. 3. Рослини і вода створюють позитивну атмосферу. 4. Не рекомендується встановлювати дзеркала навпроти вхідних дверей.

Житлова кімната. 1. Має бути дві зони — для відпочинку і для розмов. 2. Доцільно пересувні меблі, перестановка їх створює нові перспективи. 3. Місця для сидіння — центри комунікації. 4. Кращі столи — це круглі або овальні.

Робоча кімната. 1. Зони роботи і житлові мають бути окремими. Якщо це не можливо, слід розділити їх перегородкою або рослинами. 2. Сидіти треба спиною до стіни і обличчям у приміщення. Стіна надає впевненості і надихає на нові ідеї. 3. Споглядання у вікно не сприяє ефективній роботі.

Кухня. 1. Кухня біля їдальні, доцільність — погляд на житлову кімнату. 2. Під час варіння має бути можливість бачити приміщення кухні. 3. Плиту і мийку не встановлювати близько одна до одної. 4. На кухні має бути достатньо місця для проходу. 5. Ідеальним є розташування кухні біля комори з продуктами.

Дитяча кімната. 1. У приміщенні не повинно бути гострих кутів. 2. Ліжко необхідно розмістити біля стіни. 3.Меблі мають рости з дітьми. 4. Діти повинні мати достатньо місця для ігор, а школярі — письмовий стіл.

Спальня. 1. Приміщення розміщують подалі від входу і ванної кімнати. 2. Не допускаються дзеркала, рослини і кришталь. 3. Уникати наявності багатьох дверей, електричних полів (електросмог), темних меблів, книжкових етажерок, письмових столів, гострих кутів. 4. Ліжко не повинно стояти між дверима та вікном.

редпокоєм влаштовують буферну зону, наприклад гардероб. Встановлюють невеличкий умивальник для миття рук гостей. Вікно для провітрювання або контрольована вентиляція — необхідність туалету. Стіни обкладають плиткою з веселим малюнком, що робить приміщення затишним.

Зв'язок між приміщеннями, пропорції, гармонійність оселі. Приміщення мають відповідати певним розмірам і формам. Найпростіша форма — це прямокутник. Таке приміщення найекономніше і найдовірливіше. Якщо ж порушують прямокутну форму, напевно, мають для цього причину. Скажімо, не дозволяє форма земельної ділянки або хочеться мати вид на чудовий ландшафт тощо. Але кожна особлива форма має свої додаткові форми. Приміщення можуть перетікати одне в друге (кухня і жила кімната), або можуть бути зменшеними (робоче місце і жила кімната). Довжина, ширина й висота мають бути в гармонії. Мінімальна висота приміщень для проживання в деяких землях Австрії становить 2,6 м. Жилі приміщення і дитячі, як правило, орієнтують на південь, додаткові — на північ.

Дуже важливо мати природне освітлення у приміщеннях проживання. Якщо вікон багато або вони великі, їх орієнтують на південь, до сонця. Через великі вікна наче створюються добрі стосунки між зовнішнім і внутрішнім середовищами. Особливу увагу приділяють гармонії стін і підлоги оселі. Зовнішнє облаштування будинку має бути поєднане з довкіллям. При цьому важливі компактність і доцільність форм будинку, розчленування і порядок форм будівлі та фасаду, а також гармонія між ними.

За матеріалами австрійських видань.
Переклав з німецької П. П. Влас

Юридична консультація

Шановна редакція!

Мій сусід розпочав добудову свого двоповерхового будинку, відступивши лише один метр від нашої спільної межі. Затвердженого проекту у нього не має. Я звернувся з цим питанням до сільради. Мені порадили написати скаргу. Архітектор нашого села сказала, що моєї заяви досить. На підставі неї буде створено комісію, яка і вирішуватиме чи законне данне будівництво чи ні. Скажіть, а що далі? Чи є в нашому законодавстві механізми, що можуть юридично вплинути на мого сусіда?

З повагою, ***Микола Миколайович,*** *Київська область*

Шановний читачу!

Ви все зробили правильно. Дійсно, в таких випадках потрібно відразу звертатись до органів місцевого самоврядування зі скаргою, тобто в Вашому випадку — до сільської ради. На підставі Вашої заяви створюється комісія, яка виїжджає на місце будівництва, вивчає всі факти, і виносить рішення, чи є порушення будівельних та архітектурних норм. Свій висновок комісія обов'язково повинна Вам надіслати поштою чи вручити особисто.

Припустимо було винесено рішення, що будівництво відбується з порушенням. Але Ваш сусід ніяк не реагує на це, а продовжує будувати, тоді Ви маєте право звернутись до суду з позивною заявою про порушення будівельних та архітектурних норм. Зміст і форма заяви складається на основі ст. 137 Цивільно-процесуального кодексу України. Наявність висновку комісії з сільради значно прискорить справу. Прийняття до розгляду заяви відбувається в 7-денний термін (ст. 146 ЦПК). Призначення судового засідання, виклик позивача (тобто Вас), відповідача (тобто Вашого сусіда) відбувається протягом 15 днів (ст. 148 ЦПК).

Якщо відповідач не з'являється на судове засідання без поважних причин, то воно переноситься (ст. 172 ЦПК). Якщо відповідач вдруге не з'являється на засідання суду, то рішення виноситься без його участі.

Якщо у Вашого сусіда не має затвердженого проекту будівництва, то в цьому випадку суд винесе рішення про адміністративний штраф за самочинне будівництво в розмірі від 7 неоподаткованих мінімумів.

Якщо суд прийме рішення, що крім того, що будівництво Вашого сусіда самочинне, мають місце ще й грубі порушення будівельних та архітектурних норм, то може бути винесене рішення зруйнувати частину будівництва і перенести його на вказану відстань, яка не буде суперечити всім вищезгаданим нормам.

Нагадаю, що при бажанні позивача (тобто Вас) супроводжувати справу та представляти Ваші інтереси в суді може адвокат. В українському законодавстві безкоштовні послуги адвокатів в цьому питанні не передбачені. Тому Вам необхідно укласти договір з адвокатом і завірити доручення на представлення Ваших інтересів в судовому процесі у нотаріуса.

А взагалі, моя порада всім. Не мовчіть! Ніхто не згадає про Ваші права, якщо Ви самі про них не заявите.

Бажаю успіху!
Р. Н. Осадчий , адвокат

№ 5, 2005

ВЕРЕСЕНЬ—ЖОВТЕНЬ

Виробничо-практичний журнал
Виходить 6 разів на рік
Засновник і видавець:
КП Редакція журналу
"Дім, сад, город"

Додаток до журналу
«Дім, сад, город»

Головний редактор:
П.П.Влас

Літературний редактор:
І.П.Влас

Верстка, дизайн, макетування:
В.О.Пономаренко

Журнал "Наш дім" можна передплатити у кожному відділенні зв'язку.
Передплатний індекс **74453**, вартість передплати на рік у 2006 році – **52, 32** грн. (12 номерів)
Передплатний індекс комплектів "Наш дім" + "Дім, сад, город" **21871**.

За вчасну доставку журналу відповідальність несуть відділення зв'язку

Серія реєстрації журналу КВ, № 812 від 07.07.94

Підписано до друку 25.08.2005 р.
Тираж 27 000 прим. Зам.0137505
Ціна договірна

Адреса редакції і видавця:
02094, Київ-94,
вул. Краківська, 20
Тел./факс: (044) 407-73-01; 552-94-60
Web-сайт: www.dimsadgorod.com
E-mail: vlas49@ mail.ru

Надруковано в друкарні видавництва "Преса України"

Адреса друкарні: 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Індекс 74 453

"Наш дім" №5, 2005, с.1—32